

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Ferjančič ali Šuman?

(Odgovor „Slov. Listu“ od 24. t. m.)

V tem odgovoru bomo kratki, ker se neradi pričujemo s klepetavimi babami, samo par klerikalnih nesramnosti hočemo v pravo luč postaviti.

»Slov. List« se menda sam iz sebe norca dela, če pravi, da ljubljanski krogi vsiljujejo gorenjskim meščanom dr. Ferjančiča za poslanca. Narobe, Šumana vsiljujejo ljubljanski krogi Gorenjcem za poslanca; to mora pač vedeti poglavar »Slov. List«, sedanjí kranjski dekan. Nekateri gorenjski klerikalci so tega kranjskega dekana hoteli imeti za svojega kandidata, a v Ljubljani se jim je reklo, ne boš! Je pač bridko v takem položaju pisati z vnemo za Šumana, in vendar piše »Slov. List«, da so se popolnoma svobodno, iz lastnega nagiba odločili za Šumana, ker ga vsi »poznajo«. Od kod neki? Še v Ljubljani, kjer že toliko let biva, ga nikdo ne pozna, če ga ni slučajno kedaj na ulici videl. Kje drugej pač Šumana nikdar ni bilo videti, posebno ne pri kakih narodnih slavnostih in posebno takih priredbah, pri katerih je treba za narodno stvar vžep seči.

Toda kaj to briga člankarja, samo da ga on pozna, saj vé, da vpliva na kroge, ki gredo na slepi klerikalni komando. In tako jim opiše vse Šumanove vrline, telesne in duševne. Šuman ni kak polomljen starček, on je čil in čvrst. Res je, pozabili so še povedati, da je tudi biciklist in da se — mimogredé naj omenimo — kakor tak pozdravlja s svojci in osobito svojim zetom s »Heil«. Duševno je Šuman »klasičen v obliki, duhovit in temeljit po vsebini, fulminanten govornik«. Na dan torej z njim, pokažite ga, da ga vidimo, da se osvedočimo o vseh teh lastnostih, da čujemo njegovo fulminantno zgovornost in da ga malo poprašamo, kakih političnih nazorov je ta priporočenelec klerikalcev, ki pa ni njih kandidat? Kaj

pa ga skrivate? Ali more biti kaj bolj smešnega, kakor je ta kandidatura? Že v zadnjem listu smo povedali, da volilni shodi so še le po dr. Ferjančiču prišli v navado, prej jih sploh ni bilo, razun ob volitvah. Ta eksotični kandidat pa še ob volitvi ne pride med volilce!! V istem članku s posebno slastjo pripoveduje člankar, kje dr. Ferjančič v volilni dobi ni napravil shodov, vključ temu pa v deveta nebesa povzdiguje svojega kandidata, kateri sploh ne misli priti med volilce, — še ob volitvi ne, kam še le v volilni dobi. Tak kandidat, ali ni sposoben stopiti pred volilce, katerim se ponuja, ali pa jih ima za premalo vredne, da bi se jim predstavil.

Če vse to resno premišljujemo, se nam naravnost vriva vprašanje, ali eksistira ta gospod Šuman tu kje v obližji. V zadnje čase ga ni bilo nikjer videti, kdo jamči za to, da ni odšel kamor si bodi; kdo jamči za to, ali on sam sploh ve o svoji kandidaturi? Še to se ne čuje, da bi bil komu kak list pisal, da se priporoča za kandidata. To bi bil vendar vnebovpijoč humbug, če bi klerikalni kolovodji take šale izbijali z mestnimi volilci. Pa recimo, da klerikalne burke ne gredo tako daleč, da gospod dvor. svetnik ni odpotoval in da se ne potika po skrivnih kotih v Ljubljani, — potem Vas, ki priporočate njegovo kandidaturo, nujno prosimo, da ga pošljete k nam, da ga vidimo, da iz njegovih ust čujemo, da bi bil rad poslanec. Navadno se v politiki tega ne stori, kar zahteva nasprotnik, a ta naša zahteva ni te splošne vrste, le-tej le kar ugodite, sicer ste s svojim kandidatom slabo opravili. Take kandidate je bilo moč voliti v 19 stoletji, in naš volilni okraj je sam v svoje večno svarilo zgrešil tako volitev l. 1891, — mi pa volimo prve dni 20 stoletja, in tu so take kandidate in volitve nemogoče.

Konečno še par besed. Bivši poslanec je vedno na slabšem, kakor nov kandidat. Pri bivšem poslancu ni treba družega, kakor zamolčati to, za kar se je z uspehom

trudil in zamolčati težave, s katerimi se je imel boriti, ter prav na dolgo in široko razpravljati o tem, kjer ni dosegel uspeha. Ne nameravamo na primer na drobno razpravljati, kako danes stojé vprašanja, da država prevzame kurjavo Kranjske gimnazije in podržavi kranjsko pošto, ker za take stvarne razprave volilna borba ni pravi čas, — omenimo naj samo to, da oboje se v kratkem času zgodi in da se zgodi, bode zasluga dr. Ferjančiča. Za novega kandidata je stvar drugačna. Ta še nima neuspehov. Dobro pa je zanj, če ima sicer kake zasluge za narod, in če družega ne, da je vsaj član cele vrste narodnih društev in tako z društvenino podpira njih narodne smotre. S Šumanom pa je težava za take zasluge, spisal je sicer slovensko slovnico, — založila jo je Slov. Matica, saj kdo drugi bi je menda ne bil — a svojo rodbino je pustil, kar zadeva slovenščino, v največji slovnični tmini (kaj ne Radovljčani?), — tudi da je prejel častno diplomu kranjskega mesta, navaja njegov živatopisec, a še ta prijatelj ne povdarja, da bi bil Šuman to diplomu tudi zaslužil, dobro vedoč, da jo je zato dobil, ker je bil ob istem času ravno dež. šolski nadzornik in bi jo bil najbrže dobil, celo če bi bil proti oživotvorenji gimnazije delal. A one zasluge pa mu ne moremo kratiti. On, ki je duševno in telesno tako čil, ki se mu 60torica let prav nič ne pozna, ki bi bil na važnem svojem mestu toliko lahko koristil za slovensko šolstvo, ima brezdvojbeno narodno zaslugo, da je z svojim penzioniranjem omogočil, da smo dobili za njegovega naslednika — Petra Končnika. Če se mu je pa namignilo, naj prosí za plavo polo, je pa še slabši, ker to bi značilo, da ni na svojem mestu nič veljal.

In če je to tako, volilci, dvakrat pozor, ne kupujte mačka v žaklju in zahtevajte, naj pride Šuman k Vam ter popljuje mu na politično žilo.

Elbert kot kandidat.

Novomeški prošt Elbert ni bil nikdar resen človek. V duhovniških krogih so se vedno norca delali iz njega, in ko je, preskočivši po milosti kardinala Missie celovrsto starejših, sposobnejših in uglednejših duhovnikov, postal prošt v Novem mestu, raznašal se je mej duhovniki dovtip, da je postal Elbert prošt, ker ima poseben talent iztakniti tiste biše, koder dobro kuhajo in imajo v kleti vedno kako zlahtno vins' o kapljico.

Elbert je postal prošt samo zato, ker je po rodu Nemec in nemškega mišljenja, in ker je po Klunovi smrti kot dopisnik dunajskega »Vaterlanda« denunciral in opsoval Spinčiča zaradi takratnega njegovega govora — mej vrstami je temu vrlemu možu kar nekako veleizdajstvo očital — prikupil se je Missii in drugim merodajnim krogom tako, da so mu radi podelili proštovsko službo v Novem mestu.

Podelili so mu to službo toliko rajše, ker je bil prav v tistem času postal Elbertov položaj v Ljubljani jako neugoden. Raznašale so se namreč o proštu različne pikantne govorice, tako o nekih pozabljenih štifletih, čitali so se neki inserati in šepetalo se je tudi, da je Tirolka rajnega kanonika barona Cirheimba imela velikanske težave, predno je prišla do necega svojega denarja.

Ta Elbert si domišlja, da je vsled svojega nemškega rojstva in nemškega mišljenja poklican zavzeti mej Slovenci še kako višje mesto. Zdaj hrepeni po tem, da bi postal pomožni škof v Gorici, misleč, da tem potom lahko postane pravi škof bodisi že kjerkoli. V Novem mestu ga več ne veseli, zlasti odkar sta odšla pl. Vesteneck in njegova soproga, s katerima so ga vezale prav posebne vezi, a da bi postal pomožni škof v Gorici, zato sili sedaj v državni zbor, da bi kot poslanec izposloval, kar si sam želi.

LISTEK.

Literarni božični darovi.

Tudi letošnje božično drevesce naše literature je bilo dokaj bogato lepih in zanimivih darov. Beletistična in glasbena dela visé na tem drevescu.

Oglejmo si jih po vrsti!

Prešernovo pesem »Pod oknom« (Luna sije) so že uglasbili za moški in mešan zbor Fleišman, Hajdrih, Vilhar in Nedved Gosp. dr. G. Krek pa jo je podal prvi Slovencem tudi za samospjev s spremljevanjem klavirja. Ta skladba se bistveno razlikuje od prejšnjih. Dočim so jo prejšnji skladatelji uglasbili kot »Strofenlied«, to je vse kitice jednako, je uglasbil dr. Krek vsako kitico drugače. Skladatelj je pesem prav temeljito preučil, da je našel in ji dal pravi glasbeni izraz. Samospjev, ki se giblje precej prosto ob dobrem samostojnem spremljevanju klavirja, je poln čustva in dramatičnega izraza, saj je zastopan še celo skoraj recitativ — »ura bije, k oknu nije, kaj sirota čem storit!« Posamezne kitice vežejo lepi, primerni uvodi.

Samospjev, pisan sicer za baritonista, a primeren tudi za basista (tudi za alt ali kontra-alt), ni ravno lahak, in treba ga jako

razumno preučiti in s polnim čustvom predavati, in istotako na klavirju spremljati.

Spremljanje klavirja je jako izrazovito, dasi ne težavno; in je poznati, da je gosp. skladatelj imel v mislih orkestralno spremljevanje, ki bi gotovo tudi prišlo do polne veljave. (Glej one ponavljajoče se udarce v basu veliki in kontra E, [kladvo bije], ono spremljevanje v lepo se menjajočih arpežih. Kako lepo bi se tukaj slišala harfa! Ali pa tako mirno, počasno, vendar odločno stopajoči bas in druga izrazovita mesta, ki so jako karakteristična). Harmonija je jako bujna, efektna, sem pa tja skoraj drzna. Glej n. pr. trikratno zaporedno postopanje praznih kvart navzdol v prvem uvodu, dalje menjavanje harmonije v prvem taktu allegretta pri besedah »k oknu pridi, drug ne vidi«, kjer bo marsikdo mislil, da sta g v samospjevu in spremljevanju napake, kar pa nista. Melodija in spremljevanje tečeta kaj lepo in nepretrgano, za kar je skladatelj s popolnim celim sklepom (vollkommenem Ganzschluss) zelo štedil, tembolj pa in dobro zaključil posamezne odstavke z nepopolnimi celimi sklepi, in rabil še prepotratno »Trugschluss«.

Popolni celi sklep je prihranil za konec samospjeva »poč'lo bo srce«, ali tam ga občutiš, saj je poleg korone še fortissimo in bariton poje najvišje note svojega parta.

Klavir nadaljuje, a zaključí skladbo tudi z nepopolnim celim sklepom. Vseled razumnega tematičnega obdelovanja motivov nosi skladba prijeten jednoten značaj, in je v celoti lepo arhitektonično zgrajena skladba, kateri je treba priznati umetniško vrednost, in jo uvrstiti med najboljše proizvode naše glasbene literature.

Želeti je, da bi ta skladba dičila večkrat naše koncertne vsporede. Skladba, jako snažno tiskana pri Eberlu na Dunaju, obsega sedem tiskanih strani, na lepem in dobrem papirju, in jo krasi jako okusen naslovni list v secesionističnem slogu*)

R. Savin nam je že v svojem op. 3 podal troje Aškerčevih balad, s katerimi je pokazal odlično skladateljsko zmožnost, in se izkazal osobito dobrega glasbenega interpretata našega dičnega pesnika. »Zimska idila« jim je vredna naslednica.

Spremljevanje klavirja nam pristno slika situacijo. Kolovrat predic — pred hišo obstojé sani s konjiči. To nam je priprosto, vendar jako fino in izrazovito podal v klavirskem spremljevanju. Pri besedah »v obraz zardi domača hči, do bujnih nedrij

*) Dve tiskovni napaki sta na 5. strani, in sicer v spremljevanju klavirja; v 11. taktu v desni roki spada križec k noti f mesto k noti d, v naslednjem taktu pa je zbrisati one pol note a v desni roki.

bolj in bolj poveša glavico nizdol« je spretno uporabljen harmoničen efekt z zvečanim trizvokom.

Ves ta odstavek polnita v trijolah zlomljena trizvoka, zvečani 5. in 1. s trizvokom 1. in 4. stopinje C-dura in zvečani 5. stopinje z onim 1. stopinje be dura, s čimur jako efektno označujeta ono siljenje krvi v obraz deklici, ki zarudi, kakor tudi besede »bolj in bolj poveša glavico nizdol«. Tako spremljevanje klavirja, ki nekaj pove, taka samostojna podlaga, je hvalevredna. Tudi samospjev je poln izraza in dramatičnega vznosa in ne težak. Takih dobrih koncertnih komadov za jeden glas s spremljevanjem klavirja imamo razmeroma malo. Försterjev, Gerbičev, Hofmeisterov, Vilharjev samospjevom se pa ti vredno pridružujejo, in naj bi ž njimi krasiili repertoar naših solistinj in solistov ter vsporede domačih (hišnih) in društvenih koncertov.

L. Pahor.

„Ružmarinke“.

Zbirka slovenskih in hrvatskih napevov za klavir (v lahkem slogu), zložil Fr. S. Vilhar, o kateri smo že govorili zadnjič, obsega nastopne pesmi: Božična pjesma, Liepa naša domovina, Oj Korano, Cvate ruža rumena, (uporabljena v operi Zrinjski), Oj ti vilo, Po jezeru, Ljubio je goluban (upo-

Elbert ne kandiduje zato, da bi volilo kaj koristil, ne da bi Dolenjski kaj izposloval, saj zato sploh ni zmožen, ampak da bi pri vladi izposloval fundiranje službe pomožnega škofa v Gorici. Dohodki goriške nadškofije so namreč neznatni, tako da mora država iz svojega žepa kardinalu Missii doplačevati precej tisočakov. Ako se naj v Gorici ustanovi mesto pomožnega škofa, bo morala država zopet poseči v žep, a da bi to storila, zato sili Elbert v državni zbor!

Dolenjski volilci bi sami sebi največ škodovali, če bi volili Elberta, ker ta vlade ne bo nadlegoval s prošnjami in predlogi v korist Dolenjske, ampak samo s prošnjami, da se fundira služba pomožnega škofa v Gorici, in kadar bo vlada potrebovala njegov glas, ne bo zahteval Elbert, naj vlada kaj stori za njegove volilce, ampak bo zopet le zahteval, naj se njemu pripravi topla posteljica v Gorici.

Nagibi, ki vodijo Elberta pri njegovi kandidaturi, so nečedni in prav tako nečedna so tudi sredstva, s katerimi si hoče ta mož pridobiti mandat.

Naravnost harlekinski je način, kako si lasti Elbert zasluge za novomeški vodovod, za stvar torej, pri kateri ima ravno toliko zaslug, kakor jih ima zanje kočijaž ljubljanskega škofa. Glavno delo za novomeški vodovod je storil deželni zbor kranjski. Vlada je imela posebne zahteve glede dotičnega zakona. Deželni zbor je vsem vladnim zahtevam glede tega zakona v polnem obsegu ustregel in je bila vlada prisiljena predložiti zakon v sankcijo. Vsled tega pa je bilo z vso zanesljivostjo pričakovati, da se v prvi proračun melioracijskega zaklada postavi primerna svota za novomeški vodovod. Morda bi bila vlada stvar še nekoliko zavlekla, a ker se je zanj v interesu justičnih uradov zavzel grof Gleispach, je prišla ta stvar, ki je bila itak vsled sklepa deželnega zbora popolnoma zagotovljena — že letos do rešitve. Elbert je to prav dobro vedel in je zato nadlegoval ministrskega predsednika s svojimi vprašanji, odgovore, ki jih je dobil, pa je obehal na veliki zvon ter zasukaval stvar tako, kakor da ima on res kako zaslugo pri tej zadevi, dasi je pri njej tako nedolžen kakor novorojen otrok. Elbert bi rad posnel smetano z mleka, ki so ga drugi namolžli, in zlorablja celo ime ministrskega predsednika za svoje namene, kar postavlja v jako čudno luč njegovo osebno honetnost.

Elbert nima — to ve pač vsa Dolenjska — niti najmanjše zmožnosti za kakršno koli resno delo. Že kot dijak je bil znan kot duševni revček. „Plonkar“ so mu rekli, ker je s posebno vnemo prepisoval naloge svojih boljših sošolcev. Kakor si je kot dijak lastil tujo duševno last, tako si lasti sedaj tuje zasluge. V tem obstoji ves njegov talent. Dolenjci bi se naravnost osmešili, če bi se dali ujeti na limanice, ki jih je nastavil Elbert, zatajili bi svoje narodno in politično mišljenje,

rabljena v operi Zrinjski, Ljubici, Mila lunica, Domovini (Ipavčeva), Začinak, Karanfilu, Cvati ružice, Mrtva Ljubav.

Zbirka se dobiva za ceno 2 kroni tudi v knjigarni L. Schwentnerja v Ljubljani ali pa pri skladatelju v Zagrebu, Rainerova ulica 11, in jo toplo priporočamo posebno vsem roditeljem, ki žele svoji deci nakloniti pripravno novoletno darilce.

Ilustrovani narodni koledar za leto 1901. Uredil in izdal Drag. Hribar v Celju. Leto XIII.

Ta najelegantnejši, uprav salonski koledar ima letos tole vsebino: Leto 1901. — Koledar 1901. — Narodna krstna imena. — Dvorni koledar. — Sedanji vladarji evropski. — Nove mere in uteži. — Žrebanje avstro-ogrskih srečk leta 1901. — Lestvica za pristojbine kolekov. — Splošne določbe c. kr. pošte. — Brzjavni cenik. — Važnejša določila poštne hranilnice. — Denar vseh dežel. — Deželne barve evropskih držav. — Zabavni del: V Silvestrovi noči. Zložil Mephisto. — Dr. Janko Pajk. Napisal Makso Pirnat. — Dragotin Kette. Spisal dr. Fran Vidic. — Dr. Jože Kranjec. Spisal Karol Verstovšek. — Vzor. Spisal Kres. — Idrijčanka, prijateljica in spremljevalka Napoleona I., imenovana „pasja grofica“. Spisal Peter pl. Radics. — Slepec. Zložil E. Gangl. — Strije Kopasevič. Črtica. Spisal E.

radi katerega so zdaj čislani po vsem Slovenskem, in imeli bi povrh še sami največjo škodo, ker bi dobili nezmožnega poslanca, kateremu ni drugega nič v mislih, nego to, kako bi sam sebi pomagal.

Državnozbornske volitve.

Iz Novega mesta, 28. decembra.

Za milostljivega gospoda prošta teka tukaj poleg že znanih agitatorjev a la Kušlan, Frančič in Pečnik tudi prav pridno po hišah bivši dacar Možina in nekdanji pobožni „Wasserspringer“ — Tonček. Morata že oba zelo mnogo na vesti imeti, da se tako pridno in s ponosom nazivljeta klerikalca in gotovo upata od našega skrivnostno sladko ginjenega gospoda popolno odvezo dobiti, ako bodeta vsaj nekaj obrtnikov pregovorila za „Hetz kandidata“. No prav veliko jih ne bodeta ujela, vsaj kar je — boljših — ne, ker ta dva svetnika predobro poznajo vsi zavedni meščani. Da se v naši prošnji sedaj prav pridno pije in je, to je pač samo ob sebi razumljivo in za zabavo skrbi že mož poštenjak in uzor hišnega očeta — „to se prav, de“ itd. Tega moža ogledali se bodemo natančneje prihodnjic. Kakor smo danes izvedeli, se je naš gospod prošit tem našim meščanom takrat tako prikupil, ko je — seveda skrivnostno sladko ginjen — govoril svoj „račji govor“ v Kandiji pri gosp. Pintarju. Kajti mož je upil, kakor bi zbesnel in celo njegov največji prijatelj, bivši glavar večnega spomina, vitez Vesteneck, ga je moral miriti in ga med prijatelji zagovarjati, da se je gospod vsled premalo zaužitega alkohola — spozabil.

Dalje se govori, da namerava — seveda, ako bode izvoljen — naš prošit na Dunaju imeti skupni „Haushalt“ s Vesteneckom, da bode tako tega blagega gospoda in njegovo pobožno gospo vsaj malo gmotno podprl, ko seje tako dobro pri njih imel, ko sta bila še mogočna in delala za blagor olega okraja nesebično in požrtvovalno.

Naš prošit je že par let tukaj, a šele sedaj se je domislil za naš prepotrebni vodovod. Ali ni dosedaj vode pil, da ni vedel kakšen „žmah“ ima? Čudno, da se je ravno letos, in ravno ob volitvah domislil na vodovod, ko imamo vendar dobro vinsko kapljico. Ali ne pije več vina? Čudno je pa le, da ga večkrat „šajta“ od naše slabe vode.

Kako je v Kostanjevici bilo, oziroma na poti domov, ko se je peljal z dr. Marinkom z agitacije, sporočimo jutri.

* * *

Državnozbornske volitve na Goriškem.

Z Goriškega, 22. dec.

Prvotne državnozbornske volitve za IV. in V. skupino so pri nas na Goriškem končane. Izid istih je za narodno-napredno stranko povsem povoljen in časten; v obeh skupinah imajo večino možje, ki so bili voljeni v naprednem smislu. Da je ta uspeh, s kojim se zamore ponašati naša stranka, uprav velikanski, to nam morate potrditi zlasti Vi, kranjski rojaki, ki se že

Gangl. — Dva portreta. Povest. Spisal Fran Govékar. — Važnejši dogodki v preteklem letu. — Naše slike. — Inseratni del. — Slike so tele: Večer na obali Opatije. Barvotisk. — Dr. Janko Pajk. Portret. — Sv. Pavel v Savinjski dolini. Barvotisk. — Rojstna hiša in portret dr. Jož. Kranjca. — Škofja Loka. — Pozdrav iz daljine. — Trg Mozirje. Barvotisk. — Bled. Barvotisk. — Grofica Zofija Chotek, soproga prestola naslednika. — Draga, kraljica srbska. — Aleksander I., kralj srbski. — Kralj Umberto! Ta elegantni koledar, ki bi ga ne smelo manjkati v nobeni slovenski boljši hiši, je prav primerno božično ali novoletno darilo ter stane okusno vezan 2 kroni, broširan 1 krono 40 vin, s pošto 10 vin. več.

„Iz knjige življenja“.

Ravnokar je izšla pod tem naslovom zbirka novel, katere je spisal naš priljubljeni povestničar Josip Kostanjevec (Premec). Vsebina knjige je tale: Roža, List za listom, Brez službe, Škof, Najsrečnejši poštar, Zakaj nisi bil mož, Ženitna ponudba.

Naročila sprejema g. L. Schwentner, knjigotržec v Ljubljani. — Več o tej prelepi zbirki izpregovorimo pri prvi priliki.

To pa so le glavni in najboljše letošnji božični darovi. Vse je dobiti v narodnih knjigotržnicah.

* * *

leta in leta z vsemi močmi bojujete proti klerikalnemu nasilstvu in proti potapljanju kranjskega ljudstva v morje duševnega siromaštva. Ta uspeh mora imponirati tem bolj, ako se pomisli, da je naša narodno-napredna stranka še prav mlada, tako rekoč šele v povojih; ustanovila se je oficijalno letos, in se je njen program proglasil marca meseca t. l. Šele od tega časa naprej datira organizacija iste, — nelahko in trudopolno delo, ki pa ni bilo brezuspešno, o čemer nam svedoči sedanje volitve. — Da je pri našem ljudstvu napredna ideja globoko vkoreninjena, dokazale so tudi dopolnilne volitve v državni zbor, ki so se vršile v času, ko naša stranka ni bila še tako izborno organizovana kakor sedaj, tedaj bi bil naš kandidat, ki je prišel radi manjšine 12 glasov v ožjo volitev z nasprotnikom, kojega je kandidovala „Sloga“, gotovo prodril, da ni bile izdajalcev, ki so prelomili dano besedo zaradi grofovskega naslova Coroninijevega. Od tega časa naprej je zlezla takozvana „Slogina stranka“, tudi javno (tajno že poprej) popolnoma v klerikalni tabor in jadra tudi sedaj pod črno zastavo v pogubonosno bodočnost. Za „Sloginega“ kandidata se je tudi sedaj borila farška banda na življenje in smrt in je razvila s svojimi nasilnimi sredstvi agitacijo, kakor je ne more vprizoriti nobeden stan na svetu. Toda slaba jim je predla začetkoma; koj prvi in drugi volitveni dan smo si priborili dve trdni klerikalni trdnjavi: Rihemberk in Solkan s precejšnjim številom volilnih mož (15), kar je tako demoralizovalo vplivalo na nje, da so popolnoma obupani stisnili klerikalni rep med noge in so hoteli pustiti volitve, naj se razvijajo naravnim putem; to se je pokazalo tudi na občnem zboru, kojega je precej prve dni sklicala „katoliško-narodna“ stranka. General črncev je na tem občnem zboru proglasil kandidatura dra. Gregorčiča in deželnosodnega svetnika Rutarja, in je pri tej priliki tudi pripravil svojo armado na eventualni popolni poraz. Zanimivo je, da so bili v ternu za državnozbornske poslanca razni „neodvisni“ c. kr. možje; zanimivo je tudi vedeti, da se tem klerikalnim nadutežem ni zdelo vredno vprašati gosp. Rutarja, je-li sprejme precej dvomljivo čast klerikalnega kandidata ali ne, in da so delali pri tej priliki tako samooblastno, kakor delajo vedno. Torej klerikalni bandi je koj začetkoma padlo srce v črne hlače in je že hotela vreči puško v koruzo; toda zgodilo se je, da so jim chance nepričakovano poskočile: posrečil se jim je manever in naskok na najbolj liberalno občino v sežanskem okraju na Naklo, ki voli 12 volilnih mož v obeh skupinah; in to po neodpustni nemarnosti, in brezbriznosti tamošnjih naših veljakov, ki se niso udeležili volitev ravno iz razloga, ker so bili prepričani, da je izvolitev klerikalnih volilnih mož izključena; no, oni so obračali, vatoveljski kaplan pa je obrnil; pripeljal je namreč iz najbolj oddaljene kat. občine okolu 25 mož, ki so odločili volitve. Prepričani smo, da bodo v prihodnje tamošnji naši somišljeniki previdnejši, in da je omenjeni kaplanček naskočil Naklo v prvo in zadnje, ker bi si sicer lahko razbil maziljeno bučo. Ta nepričakovana, skoraj neverjetna zmaga je elektrizovala vse farštvo, ki se je sedaj podalo s podvojenimi močmi in s skrajno podlimi sredstvi v volilni boj, vodila ga je s tako brezobzirnostjo in tako nečuvstvo, da so se volilci naravnost zgražali nad divjim počenjanjem zbesnelih teh dervišev, in da so se s studom obračali od teh verskih profanatorjev. Farški vinski rezervarji so se odprli žejnim grlom, svetle kronce, zajete iz bogato založenih tajnih fondov, so tudi storile svojo dolžnost, in v boj so prišli še judje, brezverci, luterani, antikristi, pekel in druge pošasti. Vzlic temu silovitemu pritisku iz farovžev so klerikalni mogotci vendar le pogoreli; pri prvotnih volitvah so ostali v manjšini, to je dejstvo, kojemu ne morejo oporekati, tudi ako bi se nam pri glavnih volitvah pripetilo kaj človeškega. Pri Bogu in pri klerikalcih je vse mogoče. Naš „dični veleznajca“ vitez dr. Gregorčič se namreč trudi na vse kriplje in išče opore ne samo pri laških klerikalcih, ampak celo pri liberalcih, dokazuje jim, da smo mi radikalni naprednjaki laškemu življu veliko opasnejši, kakor pa miroljubna „Slogina klerikalna-internacionalna-katoliško-narodna“ stranka. Gotovo je, da dobi v peti skupini pri ožji volitvi, do katere mora priti, ker

so razne stranke postavile kandidatom za to skupino „samo“ 4 kandidate, vse laške klerikalne glasove. S tem glasovi bi torej utegnil zmagati vzlic temu, da imamo mi sedaj precej veliko absolutno večino slovenskih glasov. V slučaju zmage bodo te podle duše seveda reklamovale vse Slovence na Goriškem za-se in bodo popolnoma negirale ne le premoč, ampak celo obstoj naše stranke; zaupati jim je vse tem poštenjakom.

V četrti skupini ima narodno-napredna stranka tudi večino; ako ostanejo vsi volilni možje mož beseda, ako se ne dajo pod kakršno koli pretvezo preslepiti od nasprotnikov, mora biti zmaga naša. Ker so naši volilni možje v občinah, kjer so bili voljeni, skoro izključno največjavnejši in najuglednejši, je upati, da si svojega ugleda in značaja ne bodo izpodkopali in umazali z izneverjenjem programa, na kojega podlagi so bili voljeni, vzlic velikanskemu pritisku od strani farjev, katerim ni nobeno sredstvo prepodlo v dosego svojih umazanih naklepov.

Žal, da je med prvotnimi in glavnimi volitvami več kot jednomesečni interval, ki pride črnim agitatorjem zelo v prilog; žal, da jim je čez mesec dni spovednica na razpolago, s kakim uspehom, se bo videlo, v kratkem. Pribiti pa moramo že sedaj, da ne vplivajo v spovednici samo na volilne možje, ampak tudi na njihove žene. Drastičen slučaj je ponatisnil „Slov. Narod“ iz „Soče“ v članku „V spovednici“, kjer roti neki steklinovič ženo nekega volilnega moža, naj temu nikakor ne dovoli po noči „tiste male reči“, ako ne bode volil za farško stranko. — Naš volilni položaj je torej, v kratkih besedah reasumiran, sledeči: V peti skupini utegne zmagati s pomočjo laških glasov dr. Gregorčič, ali veliko lažje bi moral zmagati dr. Tuma; četrta kurija pa mora biti naša, ako bodo naši volilci vsi mož beseda. Vprašal bi se lahko marsikdo: kako pa je prišlo do tega, da je dosegla naša narodno-napredna stranka v kratkih 10 mesecih svojega obstoja tako sijajen uspeh; ali je delala čudeže? To manje; pač pa se ima zahvaliti za zmago veselemu dejstvu, da je naše ljudstvo po večini politično na precej visoki stopinji naobrazbe, da v tej močno nadkriljena svoje brate daleč širom Slovenije. Pa saj to ni nič čudnega, dočim je na pr. na Kranjskem klerikalno časopisje a la bedasti „Domoljub“ preplavilo celo deželo, so pri nas liberalni listi najbolj razširjeni; „Soča“, posebno pa „Primorec“ ima po celem Goriškem največ naročnikov izmed vseh slovenskih listov; v najbolj oddaljenem gorskem kotu ga marsikdo čita ravno tako vestno, kakor Evangelij; pri kozarcu vina ima med našimi možaki prvo besedo politika in marsikateri trdi kmet zna marsikatero zatrobiti o § 14. — Tudi naše pseudo-duhovništvo samo uvideva, da mu pri nas ne raste pšenica, naša ljudska masa ni masa brunnih ovac, ki bi dirjale za farjem-ovnom črez drn in strn, in prepričani smo, da pridejo časi, ko bode naše ljudstvo v opravičenem srdu pognalo te nevedne božje namestnike s palicami zopet tja, kamor spadajo — v cerkev, kamor po svojem poklicu edinu le spadajo; tako bode ljudstvo samo „krivo“, ako se zopet povrne po farjih samih omajena vera v naše vrste. — Tudi našemu „vzoritemu“ kardinalu mora biti kaj čudno pri srcu, ko vidi, da mu vse njegovo kardinalstvo pomaga malo ali prav nič; prišel je gotovo že do žalostnega prepričanja, da mu pri nas ni na razpolago nerazsodna ljudska masa, ki bi ga kakor neke drugod, povzdigovala v nebesa; naše ljudstvo ima, hvala Bogu, smisel za napredek, in ravno te napredne ideje se morajo tudi popolnoma emancipirati iz farških krempljev; pri nas imamo možje, posebno iz Soške doline, ki so že videli nekaj sveta, ki so že nekaj skusili po svetu in ki po teh skušnjah dobro vedo, da farška komanda ni najbolje na svetu.

—A.

V Ljubljani, 29. decembra.

Kaj bo z desnico?

Z vprašanjem, ali se naj stara večina desnica obnovi, se bavijo v zadnjem času češki listi. „Moravska Orlice“ in „Hlas Naroda“ poročata soglasno, da bi poljski klub opustil politiko svobodne roke le pod tem pogojem, ako opuste Mladočehi ob-

Dalje v prilogi.

strukcije ter se izognejo vsemu, kar bi moglo obstrukcijo poživiti. Poljaki zahtevajo, da Mladochi prenehajo boj proti katoliški narodni stranki, ter so proti vsaki izpremembi ustave. Vendar pa hočejo, da se interpretuje ustava v avtonomističnem smislu. Težje bode vstopiti v staro večino nem. katoliški narodni stranki, ker ima zveze z drugimi nemškimi strankami, ki so stari večini desnice skrajno nasprotni ter bi jo rade onemogočile na vsak način.

Kraljevski naslov črnogorskega kneza. Niti nemškonacionalni časopisi, ki znajo z blatom tako spretno obrizgavati vse kar je slovanskega, niso mogli te dni uspešno ugovarjati dovršenemu dejstvu, da je knez Nikola črnogorski na dan jubileja svojega štiridesetletnega vladarstva sprejel po izrečni želji svojega naroda kraljevski naslov. Malo ima Evropa knežjih rodov s toli slavno zgodovino kakor črnogorska knežja redovina in malo je vladarjev v Evropi, ki bi si bili pridobili sami in tako neposredno za svoj narod in za svojo deželo tolikih zaslug kakor knez Nikola. Zato pa nosi danes črnogorski vladar svoj kraljevski naslov po zasluženju. Ruski listi naglašajo to brez zadržka, „Birš. Vjedomosti“ vidijo v knezu Nikoli poroka, da se bode Črnigori kdaj posrečilo združiti stare srbske dežele in jim dati tisto obliko, ki jim je za razvoj potrebna. Knez si je za Slovanstvo pridobil tolikih zaslug, da bi bil naslov kralja zaslužil že davno. „Novoe Vremje“ izjavlja, da so zveze prijateljstva med Rusijo in Črnogoro neporušne. Petrograjsko slovansko blagotvornično društvo je poslalo knezu brzojavko. Tudi turški listi so pisali te dni o knezu jako simpatično.

Vojna v Južni Afriki.

Lord Kitchener, ki je prišel radi ustaje v Kaplandiji v Naanwport, se je vrnil zopet v Pretorijo. „Times“ sklepa iz tega, da položaj v Kaplandiji vendarle ni toli opasen, kakor se je trdilo. Odredbe guvernerja in Kitchenerja so napravile najpovoljniji vtisek. Holandci ne pristopajo več k Burom. Manj optimistično pa sodijo o razmerah v Kaplandiji drugi listi. „Daily Mail“ piše, da je položaj še vedno vznemirjajoč. Buri so zasedli črto od Prieske preko Britstowna do gore Zuur in do Burghersdorp. Dežela okoli 50 milj od te črte pa je v velikem razburjenju ter je vsak redni železniški promet docela ustavljen. Da položaj nikakor ni ugoden, dokazuje dejstvo, da je angleška vlada poslala nove polke v Južno Afriko, ter prostovoljcem plačo zvišala. Ker je vojaštvo sila nezadovoljno ter skrajno naveličano vojne, ga je vlada za božič še posebej sijajno nagradila. Vsak vojak dobi namreč v dar pet funtov šterlingov, t. j. 120 kron. Višji častniki pa dobé seveda višje nagrade. Vlada izda okoli 36 milijonov kron samo za obdaritev vojaštva. Ta dar pa pride seveda iz angleških davčnih doklad! Z bojišča se poroča, da je general Knox zapleten v boju s četami Deweta, ki so zasedle Leenwskop. Dewet hoče prodreti na jug. Iz Vryburga poročajo: Oddelek Burov s 150 vozovi je prekorasil železniško progo južno Vryburga, drug oddelek pa severno. Oba oddelka sta šla proti zahodu. Ugodni preobrat na južnoafričanskem bojišču je bajé vplival na rusko vlado. Poroča se, da hoče car vendarle sprejeti Krügerja in sicer koncem januarja. Vest ni verjetna.

Ljubljansko mestno gospodarstvo.

(„Slovenec“ v odgovor.)

Veliki gromovnik, ki „procul negotiis“ že dalje časa jezo kuha nad občinskim svetom ljubljanskim, zbudil se je zopet enkrat iz svojega globokega premišljevanja. In udaril je z vso močjo ob veliki boben, in naivni čitatelji „Slovenčev“, ki ne poznajo operetnega groma, so mislili, da je to resnični grom, pred katerim se bode porušilo vse ljubljansko mestno gospodarstvo. Razsodni ljudje, ki si semtertje žele kacega komičnega prizora, da vsaj za trenotek pozabijo resnobe življenja, pa so se od vsega srca smejali gromovniku in njegovemu občinstvu.

In kaj bi se ne! Saj je nad vse jasno s svinčnikom in na papirju, katera je pobral, ko ju je od sebe vrgel šolarček prvega gimnazijskega razreda, dokazal, da Ljubljani

preti neizogibno polom zaradi — čujte! — pokritega proračunskega nedostatka 19.383 kron. 19383! S plamenčo pisavo naj bi se ta številka zapisala nad galerijo mestne dvorane, da bi o vsaki seji občinskega sveta klical župan, v spomin: mene tekel. 19383! Arhimedova točka naj bode to, s katere se iz stečajev vzdigne napredna uprava deželnega stolnega mesta Ljubljane ter nje vodstvo izroči možu, ki si od prvošolčka izposoja zavrženi svinčnik in papir za svoje duhovite račune.

Vendar bodimo resni. Poza, v kateri je „Slovenec“ gromovnik samemu sebi tako zelo všeč, je sicer res smešna; toda iz njegovega izvajanja kronjskega kopitu jednako štrli brezmejna zlobnost. S to lastnostjo treba je pa vsaj toliko resno računati, da se potegne ž nje vsa hinavska navlaka, s katero se prikriva. V dolžnost si torej štejemo na „Slovenec“ napad kratko odgovoriti.

Ko bi šlo po njegovem in klerikalne stranke želji, bi bila Ljubljana po letu 1895 ostala še tista „dolga vas“, o kateri poje narodna pesem. Na srečo bil je pa o onej usodnej katastrofi na krmilu napreden občinski zastop, in ta je izprevidel, da bi pomenilo smrten greh glede bodočega razvoja Ljubljane, ko bi se ne izkoristile razmere, ki so vsled potresa nastale. Vsaj je znano, da nazaduje, kdor ne napreduje, in da je najzavrgljivejša načelo, ki je izražano v basni o znani živali, katera ni imela druge želje, ko da bi le tako dolgo trava rastla, dokler je ona na svetu.

Prenovljena Ljubljana sedaj klerikalno gospodo bode v oči. Bode jih v oči zlasti zato, ker vsakdo, ki Ljubljane od predpotesne dobe več videl ni, daje brez pridržka hvalo onim, ki so tako veliko izpremembo povzročili. Ti pa ne trobijo v hripavi klerikalni rog. Zato očitajo nasprotniki obč. svetu in zlasti županu napravo novih in razširjavo starih cest, nove velike stavbe in poslednjemu celo to, da je na hišne posestnike vplival, naj ne zidajo prebornih hiš. Po našem mnenju — in pritril nam bode gotovo vsakdo, komur politična strast ni popolnoma oslepila razsodnosti — pa si je župan ravno s tem za posamezne hišne posestnike pridobil največjih zaslug. Stavbnege prostora potreba je vsaki hiši; streho mora tudi vsaka imeti. Denar, ki se v oboje vtakne, bode se torej gotovo bolje obrestoval onemu, ki se zida dvonadstropno, ko onemu, ki se zida jednonadstropno ali celo samo pritlično hišo. Toda čemu vodo v Savo nositi! Nekaterim ostane tako vedno preplitva.

Da se take velike in ugodne izpremembe niso mogle izvršiti brez izdatnih žrtev, je samo po sebi umevno. Iz nič je samo Bog zamogel svet ustvariti. Klerikalci, dasi so — kakor znano — dandanes Boga v zakup vzeli, pa brez denarja celo volitev „narediti“ ne morejo. Potresnih in drugih zakladov potrebujejo v to.

Tudi občinski svet ljubljanski se je torej moral ozreti po sredstvih za svoje investicije. Pridobil jih je v državnih in zasebnih posojilih. Odplačevanje poslednjih uredil je tako, da zadene nekaj bremena bodočo generacijo, katera bode poleg koristi iz sedanjih investicij, dobila v neobremenjeno last tudi prav velike rezervne fonde. Odplačevanje državnih posojil imelo bi pač najbolj zadeti že sedanjo generacijo; a občinski svet poteguje se zato, da bi se iz istih razlogov — kolikor bi ga država odpisati ne hotela — preneslo tudi to na bodočo generacijo. Prazen krik in hudobno natolcevanje je torej, ako kdo trdi, da bode občinski svet za amortizovanje nedržavnih posojil primoran zvišati svoje priklade; hudobno natolcevanje zlasti, ako „Slovenec“ s tako emfazo govori o proračunjenem in s prihranki prejšnjih let pokritem nedostatku 19383 kron, pri tem pa čisto zamolči, da je v proračun mestnega zaklada za leto 1901. postavljenih 52534 kron za izredne izdatke, da bi torej, ko bi se ti izdatki opustili, proračun izkazoval 33.151 kron prebitka.

Res je, da so redne potrebščine uprave v obče od leta 1895. jako narastle. To pa zato, ker so se slabo plačanim mestnim uradnikom in drugim uslužbencem morale zvišati plače. Tega jim menda vsaj „Slovenec“ ne zaviada; dasiravno bi se prav nič ne čudili, ko bi jim zavidal. Vsaj vemo, da voditelj klerikalne stranke uradnikom očita lenobo in mastne plače. — A če o

tem molči „Slovenec“, je odpustljivo. Neodpustljivo pa je, da niti z besedico ne omenja ogromnega bremena, ki mestnej občini naraste od leta 1901 nadalje vsled novega domovinskega zakona. Toda, ko bi tega omenjal, ne imel bi več povoda vihteti svojega krepelca nad županom, temveč zavihetiti bi ga moral nad klerikalnimi poslanci, ki so kljubu protestom večjih mestnih občin glasovali vsi brez izjeme za ta skrajno krivični zakon. Mestni volilci, okoli katerih bode ravno te dni švigali klerikalni agitatorji medenih ust, naj si toraj dobro zapomnijo, da se imajo za bremena, katera res utegnejo iz ravnotežja spraviti mestno redno gospodarstvo, zahvaliti le klerikalnim poslancem, kakor so leti svoje dni tudi zakrivil, da se je mestu ljubljanskemu odvzela skrb za svoje ljudsko šolstvo ter mestne davkoplačevalce pritegnilo k troškom za ljudsko šolstvo na kmetih.

„Slovenec“ člankar pa tudi vedoma neresnico poroča. Seveda mu je to glede na načela, katera izpoveduje ta list, ne samo dovoljeno, temveč se mu šteje celo v posebno zaslugo. Vsaj mu je namen pasti po županu in po občinskem svetu. Ta namen posvečuje mu sredstva, pa naj bi ta sredstva bila tudi: laž, obrekovanje, natolcevanje in zavijanje resnice. Kako patetično ta mož vzklika, da je 800.000 kron posojila privedlo do nedostatka 19383 kron ter vprašuje, do kakega nedostatka bi bilo moralo privedi šele posojilo 5.000.000 kron, katere najeti je župan v letu 1898. priporočal. Zamolčal je pa popolnoma, dasi to prav dobro ve, da je od onih 5.000.000 kron najetega že posojila 3.291.000 kron, da se je dalje nameravalo najeti za tržnico, katera bi isto tako, kakor vodovod in elektrika, pomenila jako ugodno investično podjetje, 400.000 kron, ter da bi se bilo s prihranjenimi najemščinami pri šolskih poslopih moglo obrestovati nadaljnjih 400.000 kron. Šolarček prvega gimnazijskega razreda bil bi pač osramotil učenega „Slovenčevega“ člankarja, kajti on bi ne bil znanih in neprepornih števil kar naravnost zatajeval. Seveda prvošolček še nima pojma o gotovih sredstvih v dosego nepoštenega namena.

Na osobna žaljenja, katera „Slovenec“ meče v obraz županu Hribarju, bode leta pač sam odgovoril, če se mu bode to potrebno zdelo; mi bi samo pripomnili, da mu je le v čast, ako se je z nižjimi študijami povzpел do dostojanstva, kakeršnega učenjši uredniki in sotrudniki „Slovenčevi“ nikdar dosegli ne bodo. Čemu torej v tem oziru „Slovenec“ kaj očita, je to ravno tako nizko, kakor je nizko, ako hoče smešiti pošteni njegov zasebni poklic, pri čemer pa se ne more povzpeti vsaj do tolikega samozatajevanja, da bi potlačil v sebi nekrščansko zavist glede dohodkov iz tega poklica.

Ravno ti osobni napadi pa najbolje osvetlujejo etično vrednost „Slovenčeve“ skrbi za ljubljanske davkoplačevalce. Nič ko zavist, da njegovi nimajo krmila v rokah. Ko bi ga imeli, potem bi pa svojo nesposobnost pokazali tako eklatantno, kakor so jo pokazali še povsod. Zato pa pravimo: Bog ne daj, da bi Ljubljana izročena bila pod nož tem brumnim in umnim gospodarjem. Izgled za njihovo gospodarstvo imamo pri št. Jakobski cerkvi, kjer se ravnokar upirajo župljani občutni prikladi samo v cerkvene namene. Kakor tu v malem, tako bi gospodarili drugod v večjem.

Ljubljanski davkoplačevalci bode torej vedeli ubraniti se sreči in izobilju, katero bi jim prinesel klerikalni regime. In tako bode tudi kratkovidni „Slovenec“ člankar zastoj gojil nade, da ga pokličejo reševat Ljubljano. Da mu pa pokažemo več krščanskega duha, kakor ga veje iz njegovega članka, izjavljamo naravnost, da ga ne zavidamo za te nade, dasiravno pravijo, da so nade pol življenja.

Dopisi.

Iz ribniške doline, 23. decembra. (Brešarjeva zaupnica.) „Slovenec“ prijavlja v št. 290. neko zaupnico ribniškemu kaplanu Brešarju, katero je baje

podpisalo 268 kmetovskih posestnikov. Činitelji te zaupnice mislijo, da so nam s tem sapo zaprli, a motijo se. Nam ne imponuje niti število podpisov in križcev na praznih polah niti zavednost in razsodnost dotičnikov. Podpisci zaupnice pravijo, da se „Slov. Narod“ med vsemi slovenskimi in tudi gotovo nemškimi liberalnimi listi najbolj odlikuje po svojih nesramnih lažeh. Kako morejo izreči to sodbo možje, kateri ne beró liberalnih listov in jih pod strogo prepovedjo ne smejo brati, katerih tedaj ne poznajo, ako jih ne navdahne dr. Šusteršičev sv. duh, nam je uganka. Li ni to sodba slepca o barvah?

Povod zaupnici je dal baje dopis iz našega kraja v „Slov. Narodu“ ob ustanovnem shodu „Sl. kat. pol. društva“ v Ribnici, kjer je g. kaplan Brešar zvonec nosil in diktiral odbornike novega društva. „Inteligenca“ se ni udeležila tega shoda ter pustila srečnim zborovateljem rajsko veselje.

Piscu teh vrstic ni znano, kdo je poročal o tem imenitnem shodu, in tudi ničesar ne ve o „Brešarjevi nikdar polni bisagi“. Tudi bira mu ne zavidamo, ako je njegova bira pičila, mu njegovi čistilci slobodno še kaj navržejo. Sedanjima mogotcema v Hrovači bi svetovali, naj enkrat izračunata ali dasta izračuniti, koliko davka in naklad plača Hrovača in koliko ribniški naprednjaki? Mi se ne izpodtikamo nad privatno osebo kaplana Brešarja in nad tem, kako opravlja svoje duhovniške dolžnosti, mi ga kritikuemo le kot politika, ki v cerkvi in zunaj cerkve strastno agitira za klerikalno stranko, seje razpor in udriha po liberalcih in brezvercih, katere sam slika na steno. Ako imajo naši kaplani pravico v cerkvi napadati svoje politične nasprotnike, kjer jim ne moremo odgovarjati, smemo se tudi mi oglasiti v listih nam pristopnih. Ako sejete vihar, ne boste želi miru. Mi spoštujemo poštene duhovne, ki žive svojemu poklicu, a jih ne spoznamo in jih nikdar ne bomo spoznali za kaka višjo bitja, katerim bi se morali tudi v posvetnih stvareh slepo klanjati. Z napadi in žuganjem nas ne bodete nikdar vabili v cerkev in nam vsilili ljubezni in spoštovanja do duhovniških politikov.

Mi ne preganjamo duhovnov kot takih ter bi radi ž njimi v prijaznosti živeli, a podjarmiti se ne damo, ker imamo tudi svoje nazore in prepričanje o tem, kaj hasne našemu zatiranemu narodu. Mi ne motimo duhovnov, ako oznanjujejo v cerkvi moralo in svete resnice. A tem resnicam vendar ne moremo prištevati nauka, da je naša vera v nevarnosti, ako ne volimo za svoje poslance besedolomcev in tihotapcev. Ako hočete, da složno delamo za svoj narod, je prvi in glavni pogoj, da izirate politiko iz cerkve. Ako bi se ne bili duhovni z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi poganjali za svoje kandidate, bi bili značaji a la dr. Žitnik in advokat Vencajz nemogoči poslanci. Kako misli dr. Žitnik o častni besedi, mora celo Brešarjevim čistilcem, vsaj nekaterim, biti znano. Poslancu Vencajzu se pač še pred malo leti niti sanjati ni moglo, da bode kranjska duhovščina kdaj tako strastno podpirala njegovo kandidacijo in trdila, da je vera v nevarnosti, ako ne volimo njega, ki je igral že vse mogoče politične barve in prodal vso svojo preteklost in prepričanje za materialni dobiček.

Brešarjevi čistilci trde, da so jih ribniški liberalci dovolj dolgo za nos vodili. Upamo, da pridejo sčasom do spoznanja, da je že marsikdo vodil in jih še vodi za nos, da pa to niso bili liberalci. Kolikor je nam znano, ni bila ribniška okolica nikoli liberalna. V državnem zboru jo je zastopal mnogo let ranjki kanonik Klun, kateri si je stekel največ zaslug za konservativno slov. stranko, katera pa danes izmira. Za njim je prišel praktični katolik Vencajz. Kaj je storil za naš okraj, tega ne ve nihče povedati. V deželnem zboru nas zastopa menda že 30 let gosposlanec Pakiž, kateri živa idiličen mir pri svojih volilcih, ker se je tudi dal vpreči v klerikalni jarem. Da je njegov napredno-misleči tovariš Višnikar škodoval svojem volilnemu okraju ali pri svojem delovanju delal razlike med liberalci in klerikalci, bržkone tudi g. Pakiž ne bode trdil. Ako bi hotel postati Vencajz, bi bil takoj brez madeža. Pri nas ne gre za zmoglost in značajnost poslanca, ampak

samo za vsaj navidezno klerikalno mišljenje. —

Dočim na stotisoče naših bratov umira na Koroškem in Primorskem, se kaže pri nas veliko veselje nad tem, da se je klerikalnemu nasilstvu posrečilo ubiti narodne kandidate Božiča, Lenarčiča in Pirca, o kojih značajnosti, zmožnosti in narodnem mišljenju nihče ne dvomi. Koroški Slovenci bi bili gotovo veseli vsakega izmed teh mož, ako bi ga mogli spraviti v državni zbor. Tudi mandat dr. Laginje se daje in bojimo se, da mu tudi katoliški shod v Ljubljani ne bode pomagal. Želimo, da se motimo. Ako je bil katoliški shod v Ljubljani res tako impozanten, kakor se je opisoval, zakaj se ni vnel za naše brate na Koroškem in v Istri in brezozirno odkril krivice, katere trpe. Ako je bil katoliški shod vseslovenski, bi bil moral to storiti. Ljudska posojilnica v Ljubljani bi bila bolj obrnila svoj denar za koroške Slovence, kakor za volilne agitacije na Kranjskem.

Pa vrnimo se zopet k Ribnici. Tudi v našem kat. polit. društvu se nahajajo močje, kateri se ne odlikujejo s pravo pobožnostjo. Gosp. Pakiž bi rekel: nič manj kot to. Med njimi so še možjo, ki tako radi pri vsaki priliki vnanje kažeje svoje katoliško prepričanje, ki so pred kakimi 20. leti hote ali nehoti podpirali znanega sleparja, ki je bil pri nas znan pod imenom „Sveti Tonček“ ali „Rimski romar“ ter je naše nevedno in lakoverno ljudstvo sleparil in za nos vodil. Narodna stranka ni nikogar za nos vodila. Kar je naš okraj pridobil v poslednjih 10 letih, se ima v prvi vrsti njej zahvaliti.

Veseli je na „sijajni zmagi“ pri zadnjih volitvah se tudi pri nas pojavlja v žalostnih oblikah. V Loškem Potoku so podivjane babure napadle Lenarčičevega voznika, ter poškodovale njega in voz. V Sodražici so Drobničevi prešiči, vino in fanatizovano ženstvo navduševali volilce. V Nemški vasi so ondodni katoliki s kamenjem napadli mirne ribniške goste, gredeče iz katoliške Nacetove gostilne. Najbolje so jo pa še pogruntali pobožni lončarji v Dolenji vasi. Namazali so s pristnim svojim mazilom hiše napredno-mislečih mož ter jim poškodovali sadno drevje. To je pristna krščanska ljubezen, kajne? Gospod boter? Ako bosta gg. Šalehar in Žužek tako širila katoliško prepričanje mej lončarji, lahko dobosta sčasoma tudi kaj lončarskega blata na hrib, ako ga ne bodo rabili za glazuro pri skledah in loncih. Gospodje le tako naprej in vera bode brez nevarnosti.

Sedanje versko gibanje v Avstriji in pogosti prestopi k protestantizmu naj bi dali misliti naši zmernejši duhovščini, kam vodi klerikalna nestrpnost. Za božične praznike bi jim svetovali, da na leci razpravljajo o pravih vrokih verske reformacije v 16. stoletju, ko še niso poznali liberalcev. Pri tem naj bi se držali zgodovinske resnice. Caveant consules, ne religio detrimentum capiat!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. decembra.

— **Bolehen liberalizem.** Kranjski Nemci so sklenili, dne 3. januarja glasovati za klerikalne kandidate. Na Gorenjskem glasovali bodo za Šumana, ki še nikomur ni povedal, kak program, da ima prav za prav, in kojega z vso vneto podporo „Slovenec“. Na Dolenjskem pa bodo na svoj ščit dvignili prošta Elberta, in Kočevci grede za njega do zadnjega moža v ogenj, prej kot ne v zahvalo, da jih je „Slovenec“ še pred kratkim opsoval za luterance! Mi častitamo vodstvo nemške stranke ki ti samozatajivti, ker toliko je gotovo, da prej kot ne na celem svetu ni stranke, ki bi od volitve do volitve spreminjala svoj značaj, kakor ga spreminja nemška stranka na Kranjskem! Dne 18. decembra bili so liberalci, dne 3. januarja bodo pa klerikalci! Liberalni Kočevci v boju za talar, in liberalni Tržič v boju za Šusteršičevo famulijo, ki bi cela rada na ceneni način prišla na Dunaj, te je izvenredna prikazen, ali, kakor rečeno, nemški liberalizem prenese vse! Enkrat hiti proč od Rima, drugič pa s proštom Elbertom v Rim! Čestitamo! Za napredne volilce po naših mestih in trgih pa je pri ti nenaravni alijanci nemškega

liberalizma in slovenskega klerikalizma nastala sveta dolžnost, da spravijo zadnjega moža na krov. Vsi morajo voliti, in naši zaupniki in agitatorji morajo posebno zadnje dni podvojiti svoje moči!

— **Vlada in volitve po mestih.** Da si se je od merodajne strani za-trjevalo, da se vlada čisto nič ne bo v volitve vtikala, in da si je to ministrski predsednik Körber tudi sam slovesno obljubil, prihajajo nam iz Belokrajine poročila, da uradnik okrajnega glavarstva očitno agitira za prošta Elberta. Obrachamo se do svojih somišljenikov, da nam vsakega uradnika, ki bi agitiral takoj telegrafično naznanijo, da storimo primerne korake bodisi v Ljubljani, bodisi na Dunaju. Mi sicer ne verujemo, da so vesti, ki nam dohajajo, resnične, ali sedaj, ko so naši Nemci dr. Šusteršiču podarili svoje liberalno srce, sedaj je vsekako mogoče, da se vzdrami tudi vlada; nagnenja za vmešavanje v volitve ji nikdar ne manjka! Somišljeniki pozor, poguma pa vam ni treba izgubiti niti pred Nemci, niti pred vlado! Tem sijajnejša bode zmaga!

— **Elbert — Sušnik — Šuman** so sicer precej različne nature, ali jedna lastnost je vendar vsem trem skupna: nobenemu se ne zdi vredno, stopiti pred volilce. Pri kanoniku Sušniku je to še umljivo; mož ve, da propade. Ali Šuman in Elbert si domišljata, da bosta s pomočjo Nemcev izvoljena, in vendar se ne zdi nobenemu vredno, da bi stopil pred volilce. Elbert lazi pač od hiše do hiše, ali javnega shoda neče prirediti, ker se mu ne zdi vredno, da bi volilcem razložil svoj program in odgovarjal na interpelacije. Šuman pa jo je še bolje napravil. Odkuril jo je na jug in prepustil klerikalni stranki vso skrb za njegovo zmago. Tako preziranje volilcev je več kakor nečuvstvo. Noben človek ga ne pozna, noben človek ne ve, kakšni so njegovi gospodarski, politični in narodni nazorji — če jih sploh kaj ima — in vendar se drzne zahtevati, naj mu volilci slepo zapajo in naj ga pošljejo na Dunaj! Šumanovo postopanje je naravnost provokacija mestnih volilcev gorenjskih in notranjskih, in izraz skrajno žaljivega preziranja.

— **Kandidat Šuman.** Kandidatura bivšega deželnega šolskega nadzornika Šumana je delo dra. Šusteršiča. Zet Šusteršič bi rad svojega tasta spravil na Dunaj, da bi bila tamkaj cela familija zbrana in bi tast vrh svoje lepe penzije še kaj „zaslužil“. Šumanov sin je namreč nastavljen na Dunaju. Mladi Šuman je nemški nacionalec, a ker je Šusteršičev svak, so ga slovenski klerikalni poslanci kot koncesijo Slovincem potisnili v ministristvo. Povše se je takrat sicer strahovito jezil, a pariral je vendar. Če bi bil izvoljen Šuman, bi bila vsa Šusteršičeva družina zbrana na Dunaju, in to je vsekako tako lep namen, da bodo notranjski in gorenjski volilci lahko z navdušenjem glasovali za Šusteršičevega tasta. Kje bi pa tudi dobili takega moža, kakor je Šuman? Svojo famulijo je nemški vzgojil, da tako pokaže svoje narodno mišljenje in sposoben je tudi, ker vse žive dni ni ničesar delal, da prihrani svoje sposobnosti za državni zbor. V tem oziru je bil skrajno dosleden. Kot deželni šolski nadzornik je bil pravo peto kolo, kajti mesto njega so vladali šolstvo konceptni praktikantje. Tako je varoval svoje moči, da še tistih stvari ni prebral, ki so mu slučajno v roke prišle, in da niti vedel ni, da ima sam pravico še do jedne kvin-kvenije, nego je moral biti na to šele opozorjen. V očigled takim dokazom narodnega mišljenja, sposobnosti in delavnosti bi bil pač pravi greh, če bi volilci ne povzdignili Šusteršičevega tasta na ščit!

— **Potresna akolija in dr. Tavčar.** „Slovenec“ je iz govora dr. Tavčarja na volilnem shodu v nedeljo priobčil nekaj odlomkov, katere je opremil z različnimi, zdaj otročjimi, zdaj hudobnimi pripombami. Ne zdi se nam vredno, da bi se radi teh duhovniških zavijanj spuščali v kako polemiko, ker vemo, da ga itak ni razsodnega meščana, ki bi se zmenil za pisarjenja časopisa za častikrajo in obrekovanje. Pribiti pa hočemo jedno, česar dr. Tavčar na shodu ni omenil, ker ni hotel samega sebe hvaliti. Dr. Tavčar je z ozirom na reklamo, ki jo delajo klerikalci za Sušnika povedal, da pri

potresni akoliji ni zaostajal za klerikalnim kandidatom. Škofov list je na to pripomnil: „Počasi, dr. Tavčar! Da ste delili pravne svete v pisarni, zato ste advokat. A Tavčar je v „Narodu“ nesramno napadel „klerikalce“, ki so zbirali ljudi in jih poučevali ter jim v „Katoliškem domu“ pisali brezplačno prošnje. Takrat ste se v „Narodu“ zagnali ravno v brezplačno delovanje „klerikalcev“. Na tisoče prošnja so naši ljudje, zlasti delavsko tajništvo, popisali ljudem, in ker so to delali brezplačno, ste jih dali sramotiti v „Narodu“! — To je vendar impertinentno! Dr. Tavčar je za časa potresa delal brezplačno za meščane in kmete, in pri deželni vladi lahko vsakdo izve, koliko taci brezplačno narejenih prošenj je došlo tja in koliko denarja je vlada odštela dr. Tavčarju, da ga je izročil dotičnim strankam. Katoliškega doma takrat niti bilo ni. V tem, ko je dr. Tavčar, ki kot advokat ni dolžan brezplačno delati, skoro poldrug mesec brezplačno delal in se trudil za občni blagor, so klerikalci gospod Šusteršičevega kalibra vsak episek, ki so ga naredili, dotičnim strankam mastno zaračunali! Ko je potem prišel čas vlagati prošnje za olajšave pri vračevanju potresnih podpor, so pač klerikalci etabrirali v „Katoliškem domu“ nekega zakotnega pisarja, ki je delal prošnje. Mi smo grajali, da se tako važne prošnje delajo vse po jednem kopitu, ko se je vendar vedelo, da je rešitev odvisna od obrazložitve specialnih razmer dotičnih prošnikov. Naše takratno svarilo, ki je izviralo iz skrbi za korist dotičnih strank, imenuje zdaj „Slovenec“ nesramen napad, ne pove pa, kako so stranke bridko obžalovale, da so šle na klerikalne limanice, ker so bile skoro vse v „Katoliškem domu“ skrpene prošnje odbite, in so imele stranke le škodo. Toliko da se spozna resnica. Sicer pa naj meščani le pomislijo, da so klerikalci nad 30.0000 gld. nabranih za stranke, ki so po potresu bile oškodovane, pobasali v svojo malho, in na noben način nečejo povedati, kam so deli tiste tisočake.

— **Politično harlekinstvo v Novem mestu.** Iz Novega mesta se nam piše: To kar delajo proštni agitatorji Appe, Frančič, Kušlan in v novejšem času tudi suhorebec, presega že vse meje. Ti korteši lažijo po mestu s Körberjevimi pismi in hočejo na vsaki način meščanstvu grdo laž natveziti, da se imamo za ugodno rešitev novomeškega vodovodnega vprašanja jedino le njih milosti, gnadjemvemu gosp. proštnu zahvaliti. Ako mislijo ti zaslepljeni gospodje kake „gimpeljne“ na svoje limanice ujeti, morajo si pač take kaline poiskati med nerazsodnimi kmetskimi volilci v sosečni občini, pri našem zavednem meščanstvu se jim pa ne bode nihče usedel. Mi le predobro vemo, da sta se v vodovodnem vprašanju poleg našega častitega gospoda župana, naš deželni in naš bivši državni poslanec največ zaslug pridobili. Da se to pa vodovod leto prej zgradil kakor bi se sicer, zahvaliti se imamo jedino le vizitaciji višjesodnega predsednika grofa Gleispacha, kojemu se je naš marljiv gospod župan poklonil in ga na našo nezdravo vodo opozoril. Šele, ko se je grof Gleispach na najenergičnejši način pri ministristvu za vodovod zavzel in zahteval — ako je le kaj prebitka v melioracijskem zakladu —, da se iz istega večja svota v državni proračun za novomeški vodovod postavi, dobil je g. proštni od ministrskega predsednika Körberja ugodni odgovor. Osmešil se je pa temeljito s produciranjem tako pravega, kakor družega pisma. Vse se smeje temu humbugu in govori o neki primeri s srako, ki se s pavovim perjem diči.

— **Pozor, volilci.** Iz Tržiča se nam piše: Zadnjič so nam poslali kupe „Slovenca“ v Tržič, za božične praznike smo pa dobili „Dihurja“; z vsebino sta si podobna kot brata. Oba obrekujeja, črtnita in lažeta zoper našega bivšega poslanca dr. Ferjančiča, in hočeta ljudstvo preslepiti in pridobiti za penzijonista konsumskega generala dr. Žilindre. Dobili so pa ta lažnjiva lista tudi trgovci in gostilničarji. Toraj stanovci, kateri so najbolj preganjani od klerikalcev. Imate li trgovce in gostilničarje res za tako neumne volilce kakor so bili Lomlani. Da bi se pustili kakor ovce gnati na volilče? Mar še nimajo dosti škode z va-

šim nepotrebnim konsumom. Koliko so oškodovani trgovci pri specerijskem blagu, gostilničarji zaradi slabega vina, katerega konsum neverjetno mnogo iztoči. Pred kratkim so dobili 16 velikih sodov vina, s tem kar so ga še imeli, ga je bilo v zalogi nad 20 sodov. Konsumarjem to gotovo ni v korist, ker se zapeljujejo k pijančevanju, davkoplačujoči gostilničarji in trgovci pa le škodo trpe. Zdaj naj bi pa šli voliti moža, ki je tast organizatorja tega zla za trgovski stan? Ne! To bi se reklo v lastno škodo pljuvati. Rotimo vse trgovce in gostilničarje gorenjskih in notranjskih mest, naj delajo kolikor jim je mogoče v propast klerikalnega kandidata. Zdaj pred volitvijo se nam sladkajo, kakor pregovor pravi „ko konja love, ovsa mola“. Ob enem se pa ustanavlja konsum v Križah in v Kozvorju pri Tržiču. Ni zadosti tržiškega konsumu, še v bližnje vasi mora priti konkurenca. Potem bode tako: Trgovci in gostilničarji bode plačevali davke, v konsumih bodo pa prodajali, zato bode jim pa dr. Žilindra z svojim tastom (ako bode izvoljen) priboril še podporo. Zato je pa vsakega volilca narodna in stanovska dolžnost, da pride 3. januarja in voli dr. And. Ferjančiča, kateri se bo gotovo vedno za korist trgovskega in obrtnega stanu potegoval.

— **Volilni shod.** Prihodnjo nedeljo, dne 30. t. m., popoldne ob 3. uri skliče kandidat za mestno skupino Celje Brežice, gosp. dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju, shod volilcev v Kozjem v gostilno gosp. Franca Gučka. Narodni volilci vabijo se k mnogobrojni udeležbi.

— **Občinski svet ljubljanski** ima prihodnji ponedeljek zadajo sejo v letošnjem letu.

— **„Katoliška Tiskarna“** zopet obsojena. Zadnjič smo poročali, da je bila „Katoliška Tiskarna“ obsojena na primerno globo, ker ni predložila cenzuri Šusteršičeve brošure, v kateri so se duhovniki „strogo zaupno“ učili, kako naj pri volitvah sleparijo. Blagoslovljeni gospodje se pa niso dosti zmenili za to obsodbo. Tudi po obsodbi niso predložili Šusteršičeve brošure, kar pač kaže, da morajo imeti jako slabo vest, in da obsega tista brošura stvari, katere bi radi prikrili oblastvom. Posledica tega postopanja je bila ta, da je bila „Katoliška Tiskarna“ novič obsojena, in da se bodo obsodbe ponavljale, dokler ne predloži Šusteršičeve brošure.

— **Silvestrov večer ljubljanskega „Sokola“** bode v ponedeljek dne 31. t. m. v telovadni dvorani v „Nar. domu“ s prijaznim sodelovanjem pevskega okteta in gg. R. Vrabla, Žužeka in Beniškega. Sodeluje tudi meščanska godba, ki si je v kratkem času svojega obstanka pridobila splošne simpatije, katere se vedno množe, ker je vodstvo v res spretnih in skrbnih rokah ter se množi njen bogati repertoar od dne do dne. Vspored je nastopni: A. Pevski in zabavni del: 1. Bendl: „Slovan“, okt. 2. Ipavec: „Domovini“, okt. 3. a) Schumann: „Grenadirja“, b) G. Ipavec: „Vse mine“, poje g. R. Vrabl, spremlja g. Benisek. 4. Fleišman: „Luna sije“, okt. 5. a) D. Jenko: „Tiha luna“, b) G. Rihar: „Savica“, poje g. R. Vrabl, spremlja g. Benisek. 6. Hajdrih: „Adrijansko morje“, okt. 7. Komičen prizor, izvaja g. Žužek. B. Godba: 1. Dvoraček: „Sokol II.“, korračnica. 3. Ipavec B.: Ouve tura „Tičnik“. 3. Ganne: „Carinja“, mazurka. 4. Verdi: Arija in zbor ciganov iz opere „Trubadur“. 5. Smetana: Overture iz opere „Poljub“. 6. Kral: „Lepa Valenčanka“. 7. Wagner: Fantazija iz opere „Lohengrin“. 8. Ipavec: „Bodi zdrava domovina“. 9. I. pl. Zajc: Overture „Mornarji na krov“. 10. Morena: „Ako se dva ljubita“, valček. 11. Parma: „Ex“, galop. O polnoči pozdrav in alegorija. Po polnoči ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Za člane „Sokola“ prosta, za rodbine članov 30 kr., za nečlane 50 kr.

— **Pri Silvestrovem večeru „Sokola“** sodeluje iz posebne prijaznosti namestu v programu naznanjenega okteta pevsko društvo „Ljubljana“ s celim zborom. Društvo je že sicer obljubilo svoje sodelovanje drugod, vendar pa se je stvar zdaj uredila tako, da bode moglo ustreči tudi prošnji „Sokola“ in nastopiti z nekaterimi pevske točkami pri njegovem Silvestrovem večeru. Ker so bili programi že prej tiskani, se ni moglo to že v njih naznaniti.

 Dalje v prilogi.

— **Učiteljski večer.** Sinoči se je vršil v mali dvorani „Narodnega doma“ učiteljski večer ob jako mnogobrojni udeležitvi. Došlo je nad 200 gostov tako, da je bila dvorana do zadnjega kotička napolnjena. Predsednik ljubljanskega učiteljskega društva g. Gabršek pozdravi navzoče v krepkem, navdušenem nagovoru, v prvi vrsti g. župana Hribarja, katerega je učitelstvo uneto aklamovalo, g. ravnatelja Schreinerja in druge goste iz Štajerske, katerih je došlo precejšno število. Povdarja važnost zborovanj, katera se imajo danes vršiti, osobito velik pomen novo osnovane „Šolske matice“ in izrazi svoje veselje ob dejstvu, da sta si srednje- in ljudskošolski učitelji podala roke v skupno pospeševanje pedagoške vede in šolstva sploh. Nato se je jel izvajati program. Ta je bil jako obširen in zanimiv. Gosp. primarij dr. Gregorič predaval je o temi: Kakšno bodi naše stanovanje. Omenjal je nedostatke slabih pa tudi takozvanih „boljših“ stanovanj, govoril o premembi zraka, o ventilaciji, razsvetljavi in kurjenju sob. Prav bi bilo, da se ta jako poučna in poljudna razprava natisne v kakem listu, ker ima mnogo praktičnih in umestnih navodil, po katerih naj bi se ravnali vsi sloji našega ljudstva. G. Vrabl je zapel nekaj pesem nato. Znan je že dovelj kot izborni, dobro izšolan pevec. Njegov lep, polnodoneč bariton in njegovo občutkapolno petje očaralo je vse navzoče. G. Danilova, g. Danilo in g. Žužek so rešili svojo nalogo v vseobče zadovoljnost. O g. Danilovi se je čulo sploh že toliko laskavih kritik, da bi bilo odveč posebej povdarjati, da je velika umetnica; skoro isto velja o g. Danilu. Nov je bil včeraj g. Žužek. Deklamoval je Gregorčičev „Sam“ in izkazal pri tem različne moške karakterje. Gromoviti aplavzi so mu bil dokaz, da je izborni pogodil svojo nalogo. Prepričali smo se, da je g. Žužek talent, od katerega nam je mnogo pričakovati. Sinočnji učiteljski večer je bil eden najboljših in najzanimivejših, kar se jih je dosedaj priredilo, zato pa je bila družba tudi zelo animirana in se je razšla še le pozno v noč.

— **Ljubljanske ljudske šole.** Ces. kr. mestni šolski svet je z ozirom na to, da se slučajni škrlatice in davice še vedno množijo, sklenil, da imajo ljubljanske ljudske šole in otroški vrtoči ostati tudi po novem letu zatvorjene, in sicer za nedoločen čas, oziroma dokler zdravstvena oblast ne more konstatovati, da ni nikake nevarnosti več glede razširjanja omenjenih bolezni.

— **Gostovanje gospe Irme Polakove.** Naša dična subreta. g. Polakova gostuje zopet na zagrebškem odru, kjer nastopi trikrat zapored. Včerajšnji hrvatski listi so polni hvale glede lepe igre in lepega petja g. Polakove, ki je nastopila v Zagrebu že četrtič v ulogi Geishe. Gledališče je bilo razprodano. Listi poročajo, da je g. Polakova že sklenila pogodbo z vodstvom zagrebškega gledališča.

— **Redni občni zbor „Narodne čitalnice“ v Ribnici** vršil se je 23. t. m. z običajnim dnevnim redom. Čitalnica je priredila v pretečenem letu tri veselice, oziroma zabavne večere, pri katerih je sodeloval društveni pevski zbor pod vodstvom marljivega g. Holmarja. Družbi sv. Cirila in Metoda se je poslalo 84 K kot polovični znesek čistega dohodka ob priliki izleta na Ugar, kjer so se trudile za doseg lepega gmotnega uspeha nekatere odlične trške gospe-rodoljubkinje. Blagajnikovo poročilo izkazuje 63 K 92 h. preostanka z izterjatvami vred. Društvo ima sedaj s 16 letos priraslimi knjigami 134 knjig. Novo voljeni odbor se je po končanem občnem zboru sestavil tako-le: Dr. A. Schiffrer, predsednik; Fr. Višnikar, podpredsednik; A. Spende, tajnik; F. Štefančič, blagajnik (ker je g. J. Hribar, dosednji vestni izvrševalec tega posla odklonil novo izvolitev radi svoje premestitve); A. Juvanec, knjižničar; Fr. Gregorčič in I. Lovšin, odbornika. Izmed časopisov ostane pri starem, le mesto listov „Süden“ in „Dol. Novice“ se sklone naročiti „Politik“.

— **Narodna čitalnica v Novem mestu** priredi s preprijaznim sodelovanjem slavnega „Dolenjskega pevskega društva“ v svojih prostorih dne 1. januarja 1901 novoletno veselico. Vspored: 1. Pozdrav. 2. a) J. Aljaž: „Zaostali ptič“, b) P. H. Sattner: „Na planine“, mešana zbor. 3. M. Bruch: Uvod in adagio iz koncerta

opus 26, gosli solo s premlevanjem glasovira. 4. A. Thomas: Romanca iz opere „Mignon“, sopranov samospev. 5. „Lepi Izidor“, šaljivi prizor. 6. a) J. Medič: „Večer“, b) A. Foerster: „Domovini“, mešana zbor. 7. „Čez sto let“ — kuplet. Plesni venček, pri katerem svira oddelek domače godbe na lok. Pričetek ob 8 uri zvečer. Vstopnine ni, dostop imajo člani novomeških narodnih društev.

— **Slovensko bralno društvo v Trzinu** priredi običajno Silvestrovo veselico s petjem in tamburanjem. Vstopnina prosta.

— **Veledušna darova.** Za „božičnico“ podaril je revežem v mestni ubožnici tukajšnji trgovec g. Ludovik Štricelj kruha in drugih jestvin, g. Aurovi dediči pa so darovali v isti namen dva sodčka piva. — Nadzorništvo ubožnice izreka tem potom častitima darovalcema v imenu obdarovanih najsrčnejšo zahvalo.

— **Slovensko akademsko ferlialno društvo „Sava“ v Ljubljani** priredi dne 5. januarja 1901. v korist slovenskega dijaškega podpornega društva „Radogoj“ v veliki dvorani „Narodnega doma“ ples. Začetek ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zvečer. Ustopnina za osebo 1 krono, za rodbino 4 oseb 3 krone, za vsacega nadaljnega člana rodbine 1 krono. Pri plesu svira slavna meščanska godba.

— **Šentjakobsko-trnovska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda** naznanja, da sprejema oprostila novoletnih voščil gosp. I. Lozar, trgovec na Mestnem trgu. Imena objavijo se v jedni prihodnjih števil „Slov. Naroda“.

— **Odbor društva „Gospodinska šola“** uljudno vabi čast. društvenike k občnemu zboru, ki se vrši v nedeljo, dne 30. decembra ob 11. uri dopoldne v društvenih šolskih prostorih, Rimska cesta št. 9.

— **Pevskega društva „Ljubljane“** člani se radi dvostranskega sodelovanja ob priliki „Silvestrova večera“ najljubše vabijo, da se jutri, dne 30. t. m., točno ob polu 2. uri polnočestvilo udeležijo za to napovedane skušnje.

— **Društvo delovodij za Ljubljano** priredi dne 31. decembra 1900 v Hafnerjevi pivarni Silvestrov večer s sodelovanjem godbe sl. pešpolka št. 27 kralj Belgijcev, na katerega vabi najljubše znance in prijatelje. Začetek ob 8. uri.

— **Črevljarsko strokovno društvo v Ljubljani** naznanja vsem pomočnikom in obrtnikom, da se je začel strokovni pouk, katerega iz prijaznosti vodi gospod Ivan Pobeško v društveni sobi na Žabjeku v novi hiši g. Dolence. Naj nikdo ne zamudi se poslužiti te priložnosti poučiti se v strokovnih vedah. Pouk se vrši ob nedeljah od 2–4 ure popoldne, v ponedeljek in torek od 8–10. ure zvečer.

— **Za Prešernov spomenik.** Hrvatsko pevsko društvo „Trebević“ v Sarajevu priredilo je v proslavo stoletnice Prešernovega rojstva koncert, katerega čisti dobiček 139 kron je blagoizvolilo darovati kot prispevek za Prešernov spomenik v Ljubljani. Zahvaljujoč se dičnemu „Trebeviću“ za ta čin slovanske vzajemnosti, želimo, da bi našel obilo posnemovalcev povsod, koder najdejo odmev poezije slavnega našega pesnika.

— **Oddaja gozdnih drevesc.** V svrhu pogozdovanja oddajo se od državnega vrta v Celju eden milijon različne vrste drevesc. Prijave za dobavo rečenih gozdnih drevesc sprejemata c. kr. okrajno gozdarsko nadzorstvo v Celju, c. kr. deželno gozdarsko nadzorstvo v Gradcu in sicer za pomladno pogozdovanje do 30. januarja, za jesensko pogozdovanje do 15. sept. vsakega leta.

* **Hrvatska opera „Porin“** izide v redakciji prvega kapelnika hrv. dež. gledališča v Zagrebu, g. Srečka Albinja prirejena za klavir s podloženim tekstom po vzoru Zajčevega „Zrinjskega“. Izdaje stane za subskribente le 6 kron (brez poštarine). Za kasnejše naročnike pa 12 kron in poštarino. Divno to opero Lisinskega, ki se poje v Zagrebu z največjim uspehom, Slovencom toplo priporočamo.

* **Car in njegovi zdravniki.** Ruski car se je že toliko opomogel, da hodi na izprehod, ter da opravlja tudi nekatere posle. V Carsko selo se vrne v januarju. Ministri pa se odpeljejo v Peterburg še ta teden. Vsaka nevarnost je torej odpravljena. Zdravnika prof. Popov in dr. Tihanov sta bila odlikovana in nagrajena. Popov je imenovan prvim telesnim zdravnikom ter

je dobil 100 000 rubljev, Tihanov pa je dobil naslov drugega telesnega zdravnika in dobil 50 000 rubljev.

* **Bedasta izmišljotina.** Službeno glasilo ogrske vlade „Magyar Nemzet“ je prineslo dementi glede vesti, katero so prinesli neki berlinski in madjarski listi, in ki se tiče bivše igralka Schratt ter Nj. Veličanstva našega cesarja. Omenjeni listi so prinesli namreč bedasto izmišljotino, da je gospa Schratt zategadelj stopila v pokoj, ker se bo omožila z našim cesarjem, ki je bil vedno njen protektor. Slučajno je bila gospa Schratt, katere mož živi, te dni tudi gost nadvojvodinje Gizele, kar je bedasto vest le še podkrepilo. Vse skupaj pa je le senzacionalna laž.

* **Župnik — kandidat.** V neki moravski vasi so imeli nedavno volitve. Kandidata sta bila dva, med tema tudi župnik. Oba kandidata sta imela po 12 glasov. Zato so iskali vsaj še enega volilca, ki naj bi odločil. Toda dobiti ga niso mogli. Zlasti kandidat župnik je bil sila razburjen. Tekal je od hiše do hiše iskat volilca, ki bi mu naklonil zmago, a ni ga bilo. Volilna komisija je bila že v silni zadregi. Tu je zagledal župnik kmeta, ki je gnil po cesti dve kravi. Hitro je tekel župnik h kmetu ter ga prosil, naj ga gre volit. „A moji kravi?“ je dejal kmet. „Mladi sta in divji, sami ne morem puščati“. Župnik se je takoj ponudil za paznika krav. Držal je kravi, ki sta bili zelo nemirni ter sta poskušali parkrat uteči. No župnik je bil debel, močan mož, ki je krotil žival z uspehom. Končno pa se je kmet vendarle vrnil z volišča. Župnik je tekel nazaj poln zmagonosnosti, a — glej! Zmagal je njegov nasprotnik! Agitatorji so kmeta pridobili, da je volil nasprotnika.

* **Glavo je odtrgalo** na božični dan kondukterju Klewentu na postaji Liesing. Ko je pregledoval Klewent vagona, je padel s strehe tako, da je imel vrat na tiru ter mu je kolo odrezalo glavo. Pokojnikova žena se je hotela usmrtiti.

Književnost.

— **„Planinski Vestnik“.** Zadnja številka VI. letnika ima tole vsebino: Potovanje na Severni rtič (kap). Spisal Ivan Plantan. — Društvene vesti. — Razne vesti. — „Plan. Vestnik“, katerega ureja g. Anton Mikuš, je prinesel tudi v VI. letniku na 200 straneh velik izbor prelepih, vlezanimivih potopisov in krajepisov, dokaj humorističnih sestavkov, poročil o planinskih kočah, zavetiščih, potih in občilih, vesti o tujih planinah. Vsi spisi so pisani v najlepšem slovenskem jeziku tako, da ne zanimajo le hribolazcev, nego vsakogar, ki ima čut za krasote domače in inozemske narave. „Planinski Vestnik“ zategadelj toplo priporočamo. List dobivajo člani planinskega društva brezplačno. Nečlane stane na leto 4 krone, dijake pa 2 krone 40 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ptuj 29. decembra. Duhovniki agitujejo strašno za Žičkarja. Pravijo, da hoče Žičkar uničiti trtno uš, Hribar pa katoliško vero.

Ptuj 29. decembra. V sredo so pri shodu dr. Ploja v Šentlovrencu na dravskem polju sežgali domači fantje na javnem prostoru čez sto iztisov „Štajerca“, katerega so jim ptujski Nemci usilili.

Dunaj 29. decembra. Danes popoldne ima ministrski svet sejo. Jutri se izda, kakor je bilo naznanjeno, šestmesečni budgetni provizorij. Vlada obelodani zajedno tudi komentar, v katerem pojasni, zakaj da je bilo potrebno uveljaviti budgetni provizorij kar za šest mesecev.

Dunaj 29. decembra. Iz Inomosta se poroča, da je stališče namestnika grofa Merweldta omajano. Izkazalo se je neki, da je Merweldt prav za prav oče laške obstrukcije v deželnem zboru, in da ravno v najvažnejših deželnih zadevah nima nikogar na svoji strani, ne klerikalcev ne liberalcev, ne Nemcev, ne Lahov.

Dunaj 29. decembra. Tu je umrl bivši policijski ravnatelj v Trstu, dvorni svetnik Pichler v starosti 80 let.

Praga 29. decembra. „Nar. L.“ poročajo, da je pravosodni minister Spens poslal vse prošnje za podelitev 23 mest sodnih pristavov nazaj v Prago z naročilom, naj se v kvalifikacijski tabeli natančno pove, če so prošniki nemščine v vsakem oziru popolnoma zmožni.

London 29. decembra. Buri so neke utrdbe blizu Johannesburga močno poškodovale.

London 29. decembra. Pomorski viharji so zadnje dni provzročili veliko nesreč. Ladja „Capricorn“ je na potu iz Trsta v Bilbao ponesrečila. 9 oseb je utonilo. Ladja „Primrose“ se je potopila. Utonilo je 34 oseb. Mnogo drugih ladij je bilo teško poškodovanih.

London 29. decembra. Nekaterim listom se poroča, da je kitajska cesarica proglasila necega 12letnega dečka Tsunghana cesarjem Kitajskim.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: **Za družbo sv. Cirila in Metoda.** Vesela družba v Šarabonovi gostilni 6 kron. — Gospod Melhior Slander, trgovec v Šmartnem nad Mozirjem nabral v veseli družbi v Gornjem gradu 2 kroni. — Gospica Tonica Majzeljeva v Beli cerkvi 28 kron, nabrala v družaj novomeških rodoljubov z geslom: „Farji se se kvaterno sredo veselili in gostili, — mi pa na sv. Štefana dan darovali domovini mili.“ — Gg. Hilda pl. Orbok in Kristina Divjak obe v Litiji 1 krono 50 vin. kot odkupilo od novoletnih daril. — Litijske Slovenke 41 kron kot odkupilo od novoletnih voščil. (Posameznih imen in zneskov radi pomanjkanja prostora ne moremo navesti). — Skupaj 78 kron 50 vin. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Gosp. F. Šetina v Črnomlju ob stoletnici pozneje velikega Prešerna nabral 31 kron. — Vesela družba narodno-naprednih Braniških „Krokarjev“ ob izletu na Slap 3 krone 28 vin. — G. Marija Hočevarjeva v Velikih Laščah 1 krono kot izgubljeno stavo g. Sokolajnarja. — Gg. Katinka, Milan in Darko Guštin v Metliki 10 kron mesto novoletnih voščil. — Skupaj 45 kron 28 vin. — Živeli vsi čestilci Prešerna!

XXXIX. izkaz o darilih za Prešernov spomenik.

Prenos . . .	22978 K	30 vin.
Jenko Slavoj v Podgradu	10	—
Medica Fran v Mori	12	—
Strel P. v Mokronogu nabral pri odhodnici g. Čeperniča	9	54
Arko Antonija nabrala pri liberalnem shodu v Loškem potoku	25	42
Grasselli Peter v Ljubljani	25	—
Družba pri Bončarju v Ljubljani	8	—
Skrbinec Janko v Višnjigori	6	60
Juvancič Viktorija s Postojne nabrala v veseli družbi v hotelu Ilirija v Il. Bistrici	40	—
Hmelj Fran nabral v veseli družbi na „Grablju“	10	—
Rajhenburški harambaša in dva hajduka	4	—
Čisti dohodek v Krškem prirejene Prešernove veselice	73	—
Prešernovi čestilci zbrani dne 1. decembra pri Skrjancu	15	—
Nolli Josip režiserski honorar od slavnostne predstave	10	—
Neimenovan, a znan odličen Ljubljanc	50	—
Jenko Jelica v Srednji vasi pošlje prebitek zabavnega večera, prirejenega v spomin Prešernove stoletnice	33	—
Mayer Ana v Ložu pri Vipavi nabrala v malem krogu	50	—
Čisti dohodek od učit. društva za radovljiški okraj ter bralnih društev na Bledu in v Radovljici prirejene besede v proslavo Prešernove stoletnice	101	82
Gnidovec nabrala pri zabavnem večeru dolenjskega „Sokola“	7	27
Vovk Jos. na Slapu nabral pri šaljivi tomboli bralnega društva „Lipa“	6	34
Slovenski višjerealci ob priliki stoletnice	24	10
Učitelji in šmarski rodoljubi ob priliki zborovanja šmarsko-rogaškega učit. društva	46	10
Vidmar Ferdo v Zaplanah	3	—
Skupaj . . .	23548 K	49 vin.

Dr. Josip Stare,
blagajnik.

Bratje Sokoli!

V ponedeljek, 31. decembra t. l.
bode običajni

Silvestrov večer

v telovadni dvorani v Narodnem domu

z godbo, petjem, komičnim prizorom, govorom z alegorijo in plesom.

Člani „Sokola“ prosti, člani rodbin Sok. št. plačajo 30 kr., nečlani 50 kr. za osebo.

Začetek ob 8. uri.

Na zdar!

ODBOR.

Slovinci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravišтво „Slovenskega Naroda“.

Imenik

onih p. n. dobrodelnikov, kateri so se odkupili od novejnih voščil in onih za godine.

Iv. Hribar s soprogo	K 15
Dr. Ivan Hribar s soprogo	5
Ivan Vondina z rodbino	4
Dr. Kopčiva	4
Dr. Illner	2
Ante Gutnik	2
Podgoršek	3
Jakob Zalaznik	3
Rozman, župnik	4
Victor Cantoni	2
Franc Ravnihar z rodbino	3
Josip Prosenec z rodbino	4
Joh. Skofizh	4
Vilhelmina Skofizh	4
Franja Schettina, drž. pravdnika vdova	2
Ivana Jagra dediči	2
Viktor Schiffer	2
Franc Ksav. Souvan z rodbino	5
Cerne	1
Fr. Čuden	2
F. M. Schmitt	2
Fabjan	2
Jan. Hrast z rodbino	2
Pretnar Fran, blagajnik mestne hranilnice	2
Ljubljanske	2
Hugo Ihl	2
Frisch Ivan s soprogo	2
Berta Zamida	2
Dr. Praunseis	4
Jos. Lenč s soprogo	2
Oroslav Dolenc	2
G. Auerjevi dediči	2
Anton Krejči	2
Ana Gerber	2
J. Žitnik	1
Otomar Bamberg z rodbino	2
Amalija Sešark	2
F. Mally z rodbino	2
I. Škerjanec	2
A. Čuha	1
Perdan	2
Gnesda	2
Gričar & Mejač	4
F. P. Vidic & Comp.	4
Marija Patat	1
Josip Leuz	1
Adolf Hauptman	2
Janko Bleiweis-Trsteniški	2
J. C. Mayer	10
Buzdolini	2
Ferdinand Souvan	5
Ivan Jamšek z rodbino	2
Dr. Hudnik	4
Achteschin Albin	2
Karol Binder	2
Anton Stacul	2
Gf. Walderstein	2
B. Gallé	2
Kavčič	2
Viktor Rohrmann z obitelji	2
Rozs Fux primarija vdova	2
Milan Leustek, lekarnar z obitelji	2
Fran Žužek z obitelji	4
Doberlet	4
Piccoli, lekarnar	4
Planinšek	2
P. Majdič	4
Knez	6
Wilh. Steinhertz	2
Anton vitez pl. Gariboldi	2
Pavlina pl. Gariboldi	2
dr. Adolf Schaffer	2
Josip pl. Schaffer, k. u. k. Oberst in R.	2
Johann A. Hartmann	2
Arthur Mühleisen	2
Gustav Laehsig	2
Joh. Janesch z rodbino	10
Gustav Tönnies	2
Emil Tönnies	2
Amalie Tönnies	2
Louise Handl	2
Evgen Gutmann, inspektor juž. železnice	2

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 49. Dr. pr. 1068.

V nedeljo, dne 30. decembra 1900.

Začetek ob 8. uri.

Popoludanska ljudska predstava ob znižanih cenah.

Drugičrat v sezoni:

Marija Stuart.

Založna v petih dejanjih. Spisal Friderik pl. Schiller. Poslovenil Franc Cegnar. Režiser g. Anton Verovšek.

Št. 50. Dr. pr. 1068.

Začetek ob 1/8. uri.

Na čast zborovalcem „Šolske Matice“.

Četrtričrat v sezoni:

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina. Uglasbil B. Smetana. Kapelnik g. Hilarij Benišek. Režiser g. Josip Noll.

Prihodnja predstava bode v torek, 1. jan. 1901. Prvikrat v sezoni igra: „V Ljubljano jo dajmo“ in opera „Lepa Galatea“.

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih preležanjen. Cena steklenici K 1-80. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 (11-13)

Posebne antiseptične lastnosti prvin praškega domačega mazila iz lekarne B. Fragner-ja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, so pogoj za uspešno zacelitev ran raznih vrst. Mazilo je posebno pripravno, da se pokrijejo z njim rane, ker jih branijo vsacega ponesnaženja in jih hladijo in olajšuje bolečine. To izborno domače zdravilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! b I (5)

Zakonito vpisana

Svetovnoznani

ruski karavanski čaj

bratov

K. in C. Popoff
v Moskvi.

varstvena znamka.

Najfinejša znamka.

Dobavitelji več evropskih dvorov.

V izvirnih zavojih se dobivajo v vseh dotičnih finejših prodajalnicah. (2063-13)

Umrli so v Ljubljani:

V hiralnici:

Dne 22. decembra: Mag dalena Komahin, dekla, 83 let, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 17. decembra: Ivan Jeras, kajzar, 60 let, oteklina jeter.

Dne 18. decembra: Jožefa Vilfan, dninarica, 60 let, rak.

Dne 22. decembra: Marijana Šušteršič, dninarjeva žena, 50 let, driska.

Dne 25. decembra: Fran Živič, gostač, 54 let, nahuha. — Ivan Satelj, zidar, 60 let, prisad.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
28	9. zvečer	727-4	5-6	p. m. jzah.	oblačno	7-27 mm.
29	7. zjutraj	726-6	1-2	sl. jzahod	oblačno	
	2. popol.	727-3	3-2	sr. jzahod	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura - 5-6°, (normale: - 2-6°).

Dunajska borza

dne 29. decembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98-75
Skupni državni dolg v srebru	98-60
Avstrijska zlata renta	117-65
Avstrijska kronska renta 4%	98-50
Ogrska zlata renta 4%	117-20
Ogrska kronska renta 4%	92-95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1690-—
Kreditne delnice	671-25
London vista	240-10
Nemški državni bankovci za 100 mark	117-65
20 mark	23-53
20 frankov	19-13
Italijanski bankovci	90-90
C. kr. cekini	11-37

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2
menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4% od dne vloge do dne dviga, 2% rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

izplača tudi večje svote brez odpovedi. (1877-88)

Zunanjim vlagateljem

so na željo pošto hranilnične položnice na razpolago v svrhu poštne proste vpošiljatve zneskov.

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti do jedi, zgago itd. dalje

katar v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri katerih se

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom. (36-7)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Zahvala.

Za mnoge tolažilne izraze sožalja, ki so nam došli povodom bolezni in smrti naše drage nepozabne hčere in sestre, gospodične

Jeanette Vidic

in za mnogobrojno častilno spremstvo pri pogrebu, kakor tudi za lepe poklonjene vence, posebno še čestitim društvom in pevcem za ganljivo petje izrekajo najtoplejšo zahvalo

(2663) žalujoči ostali.

Na Vrhniki, 27. decembra 1900.

Ugoden nakup.

Lepa, na novo zidana, enonadstropna hiša na deželi v bližini mesta Ljubljane, v jako veliki župniji, s trgovino z mešanim blagom ter krčmo se radi posebnih vzrokov s skladiščem blaga vred za nizko ceno 20.000 K prodaja. — Skupi se vsak dan od 80-120 K.

Naslov pove upravišтво „Slovenskega Naroda“. (2499-4)

Odvetniškega

koncipijenta

sprejme

dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celji.

Plača po dogovoru. (2643-2)

V gostilni „Pri roži“

točilo se bo vsaki dan

čez ulico

med 11. in 12. uro dopoldne in med 6. in 7. uro zvečer slavnoznano Colaričevo vino iz Bočja — Gadovapeč po 46 kr., in pristen teran iz najboljšega teranskega kraja Tomaj pri Sežani po 58 kr., torej vsako 2 kr. pri litru ceneje. (2629-4)

Društvo trgovcev.
Podpisano vodstvo si usoja p. n. občinstvu naznaniti, da so sklenili tukajšnji gospodje trgovci v torek, dne 1. januarja 1901 imeti trgovine zaprte.
Vodstvo.

Slovenski pozor!

Zabavljice prave

zgodbe, rekate,

zgodbe in vse vrste

plešnih in

D. Hribar-jevo tovarne

Za domače blago je

trpečno, ceno in to

brez vsake druzine

izbranim boljši in

toreti kvaliteten.

Slovenski trgovci.

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejevice, Pizen, Marjine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Katarrhalis

se priporoča kot najboljšo sredstvo p oti

kašlju in hripavosti.

Zavoj samo 50 vinarjev.

Zalogo imata v Ljubljani M. Leustek lekarnar in U. pl. Trnkoczy lekarnar. (1931-5/2)

Trgovina

s špecerijskim, manufakturnim in železnim blagom

proda se po jako dobrih pogojih.

Vprašanja pod „V. G. 17“ na upravnišstvo „Slov. Naroda“. (2617-2)

Gospodična

ki je absolvirala mestne šole, je zmožna slovenskega in nemškega jezika ter je izučena knjigovodstva, ima spričevala z odliko, želi vstopiti v kako trgovino kot knjigovoditeljica ali pa v kako odvetniško pisarno.

Ponudbe pod „Gospodična“ na upravnišstvo „Slov. Naroda“. (2664-1)

Išče se dobra in vestna

kuharica

za boljšo obitelj. Ista bi imela samo kuhati. — Samo vestne osebe naj pošiljajo ponudbe pod „Sušak 77“ na upravnišstvo „Slov. Naroda“. (2630-3)

Učenee

sprejme se takoj
v manufakturni trgovini R. Miklauc
Špitalske ulice št. 5. (2658-1)
Prednost imajo sinovi trgovcev.

V najem dam takoj posestvo

soje za poljubni obrt pripravno
v Slomškovih ulicah št. 17
v Ljubljani

obstoječe iz dveh stanovanj, dveh delavnic, majhnega hleva in prostornega dvorišča.

Vinko Čamernik
kamnosek.

(2653-2)

50-500 kron nagrade

po primeri količine in vrednosti lesa in natančnosti in zanesljivosti informacij dobi oni, kateri zamore dokazati, da je Placido Orlando iz Trsta v letu 1900. od meseca septembra do konca oktobra kupil in plačal na svoje ime deščice, testone in tavolet.

Prijave naj se pošljejo rekomandirane na naslov: A. B. Postfach No. 7, Fiume. (2662-1)

Kavarna „pri malem slonu“ v Vodmatu

priredi
v ponedeljek, 31. decembra t. l.

Silvestrov večer s tombolo in plesom.

Začetek ob 7. uri zvečer.
Vstop prost.

K mnogobrojni udeležbi vabita
(2650-2) z vsem spoštovanjem
Josip in Marija Hutter.

Prav dobro ohranjen

klavir

se prodaja pod prav ugodnimi pogoji.
Več se izve pri lastniku Antonu
Ozimek-u, nadučitelju v Dolenji vasi pri
Ribnici. (2627-3)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zlatu proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:
6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čaše za podklado;
2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.
42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakršni slepariji
zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot praktično

božično in novoletno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v (2116-12)

A. HIRSCHBERG-a
Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).
Izvirček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.
Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
Št. Pavel pri Prebodu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Za kašelj in katar so Kaiserjevi prsni bonboni.

uspešno sredstvo, kar se priznava 2650 notarsko overjenimi spričevili.
Jedini dokaz za gotovo pomoč pri kašlju, hripavosti, kataru in zasiljenju.
Zavoj 20 in 40 h pri Mr. Pr. Mardetschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mostu, pri Ubaldu pl. Trnkoczyju in v dež. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani.

Naznanilo.

Usojam se, čestitemu p. n. občinstvu najljubše naznanjati, da sem ravnokar sprejel

nove kratke klavirje in pianine.

Preigrani klavirji, brez hib, od 60 gl. naprej, kakor tudi čisto novi kratki klavirji in pianine od 280 gl. naprej.

Ferd. Dragatin

Ubiralec klavirjev filharmonične družbe in zaprisežen cenitelj c. kr. okr. sodišča v Ljubljani
Florijanske ulice šte. 50. (2636-10)

Razglas.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani kot nadvarstvene oblasti z dne 23. grudnia 1900, opr. št. P 222/00/20, naznanjam s tem, da je

večje zneske gotovega denarja na posodo

nadoletnih varovank Antonije in Marije Vilfan iz Črnuč št. 19 dobiti

20 let ne odpovedalo.

Natančnejša pojasnila se lahko v navadnih uradnih urah od danes naprej poizvedo v moji pisarni.

V Ljubljani, dne 27. grudnia 1900.

Dr. Fr. Stor
odvetnik v Ljubljani.

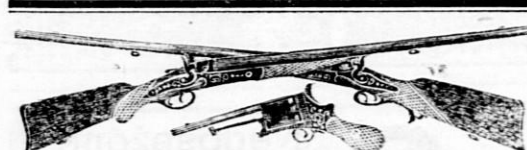
Kobbe - a podganji kruh

priljubljen za porabo!
Brez nevarnosti za ljudi, hišne živali in kuretno; gotovo sredstvo za uničevanje podgan in miši. V zavojih po 50 in 90 kr. se dobiva v edini zalogi

J. Bergmann-a v Rudolfovom. (2656-9)

Na prodaj je malo posestvo

z že poslujočo usnjarijo in popolnoma na novo opravljeno delavnico v nekem večjem trgu ob železnici blizu Ljubljane, in sicer po ceni in po ugodnih plačilnih pogojih takoj, ali pa se tudi dá v najem.
Ponudbe pod „usnjarijo“ do 1. februvarja 1901 upravnistvu „Slov. Naroda“.

Tovarna ustanovljena l. 1870.

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško
priporoča puške in revolverje iz svoje zaloge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocevne puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za vsako delo sem vreden porok sam. Puške so c. kr. uradno preizkušene.

Prezdam vsako popravilo in predelovanje, narejam nova kopitšča ter izvršujem vse hitro in po najnižjih cenah.

Cenike dopošiljam slovenske ali nemške brezplačno in franko. (1963-15)

Št. 41.464.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za 1901. leto pričelo se bode z 2. dnem januarja 1901.

Ta davek plačati je v okrožji ljubljanskega mesta od vsacega psa, izimši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbejo za to leto veljavnih pasjih mark najkasneje do 20. dne februvarja 1901 pri mestni blagajnici proti plačilu 8 kron.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka opozarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 20. februvarja 1901 nadalje vse one pse, kateri se bodo nahajali na ulicah brez veljavnih mark.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 12. decembra 1900

K št. 25.658.

Razglas.

Dodatno k tuuradnemu razglasu z dne 10. avgusta letos, šte. 25.658, se javno naznanja, da je

novi načrt mesta in pa na podstavi tega načrta sestavljen zapisnik hiš dež. stol. mesta Ljubljane

že dogotovljen in ves operat razgrnjen vsakemu na upogled pri magistratnem stavbnem uradu.

Ob enem se opozarja na §§ 8 in 10 predpisov o popisovanju ljudstva (zakon z dne 29. marca 1869, št. 67 dr. zakon), ki določujejo, da troške za numeracijo in za prenovljanje, oziroma premembo numeracije, trpe hišni gospodarji.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 22. decembra 1900.

Opr. št. S 27/00/1

Konkurzni edikt.

O imovini Karoline Brilej, katera pod firmo M. Brilej, vpisano v trgovski register, izvršuje trgovino z mešanim blagom na Vrhniki, se je razglasil dne 22. decembra 1900 trgovski konkurz.

Konkurzni komisar: c. kr. dež. sod. svetnik Karol Wenger v Ljubljani.

Začasni upravnik mase: dr. Ferdinand Eger, odvetnik v Ljubljani. Volilni narok dne 3. januarja 1901 dopoldne ob 9. uri, pri tej sodnji v izbi št. 14 (pred konkurznim komisarjem).

Zglasilni rok: do 11. februvarja 1901. Narok za likvidovanje in poravnavo dne 26. februvarja 1901 dopoldne ob 9. uri, pri tej sodnji, v izbi št. 14 (pred konkurznim komisarjem).

C. kr. deželna sodnja v Ljubljani
oddelek III, dne 22. decembra 1900.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (2497-4)

Najfinejši kanarčki pevci s Harca!

Votlo in okroglo žvrgoleči se razpošiljajo proti povzetju od 8 do 20 mark; 8 dni čas za poskušnjo, prememba dovoljena, prospekti brezplačno.
W. Heering, St. Andreasberg, (Harz) 427.

Holandsko - ameriška proga Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:
3. jan. Spaarndam 12:00 opoldne.
10. jan. Rotterdam 4:30 opoldne.
17. jan. Amsterdam 11:00 dopoldne.
24. jan. Statendam 4:00 popoldne.
Novi parniki na 2 vijaka.
Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton, Potsdam 12.500 ton. (2062-13)
Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-drugi kajiti od 228 K nišča III. razred 209 K 40 h z Dunaja.
Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10; za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomestu in Trstu.

Prodaja vina.

Podpisani prodaja pristna istrska vina, teran, refoškati, rudeči Opello iz Visa, kakor tudi izvrstna bela vina od 15 kr. naprej iz kleti v Pulju (Pola) ali iz Vodnjana (Dignano, Istra).

Istotako se prodaja tudi
fino namizno olje.

Krištof Cossovel in drug
(2624-8) veletržec v Pulju, Istra.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatin
Most (Brux) Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka . . . gl. 3-75
Prava srebrna remontoarka . . . 5-80
Prava srebrna verižica . . . 1-20
Nikelnasti budilec . . . 1-95
Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč priznanih pisem. (2611-4)
Ilustrovan katalog zastoj in poštnine prosto.

(2636-3)

(2657-1)

(2647-2)

Uradno dovoljena (2659)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
ižee najno:
kočljaza pod prav ugodnimi pogoji; nekaj
kuharic in hišin; deklece za vse k 2
osebama; 2 ali 3 natakarice za Ljubljano;
točilniško blagajničarice; 2 žandarm-
ski kuharici; gospodarice; postrež-
nico; domačo šiviljo; laboranta i. t. d.
Več se izve v pisarni.

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena
„Vzgoja in omika“
ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka,
kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega
potrebne, da more sebe in druge blažiti in
prav olajšati) (112-53)
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po
pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri
Jožefu Valenčiču na Dunaju
III. Bez., Löwengasse Nr. 27, Parterre Thür 4.
Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrežano in
čisto v treh dneh nazaj.
Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Lekarna Piccoli, pri anjeju
Malinčev sirup
lekarnarja Piccolija
v Ljubljani
se prireja kar najskrb-
nejše iz dišečih gorskih
malinovitih jagod v srebr-
nem kotlu s pomočjo para, in je torej
najbolj čist izdelek nepresežne kakovosti
ter naj se ne zamenjava z malinovi-
nim sokom, ki je v prodaji, in je navadno
umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju
škodljive snovi in baker.
Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizo-
vana, velja K 130. Razpošilja se tudi v
pletelih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr.,
ter se 1 kilo zaračuna z K 110, 100 kilogr.
= 100 kron. I. (1368-19)
Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine
pošlje se franko po vsi avstro-ogorski mo-
narhiji proti povzetju z K 530.

Kožušno blago

v največji izberi (2478-9)
po najnižjih cenah
priporoča

Karol Recknagel
Mestni trg št. 24.

Nedosežene
v svoji lepoti in dobroti so
moje pristne švicarske
briljantno-črne-jeklene
savonet remon-
toarke, dvojne, po-
krita s 3 briljantno-
črno-jeklenimi po-
krovi, s prefinim pre-
cizijskim gonilom
(triletna realna ga-
rancija), s patent. no-
tranjo uredbo kazal,
opalno-blesteče fon-
dant kazalo, obroč,
kazala, nastavek in
krona so pristno
double-zlato. Te
ure teko 36 ur in so vsled svoje elegantne iz-
delave splošno priljubljene in jih vsakdo po-
sebno rad nosi. Cena z zavojčkom in usnjatim
etuijem samo gld. 6.—.
Briljantno-črne-jeklene damske ure odprte, jako
fino izdelane gld. 7.—. K uram primerne moške
in damske verižice iz double-zlata s priveski
gld. 150.—. Razpošilja se le proti povzetju.
Neugajajoče se vzame nazaj in se denar vrne,
torej ni nobene rizike. (1977-14)
JOSIP SPIERING
Dunaj, I., Postgasse 2.
Velik ilustriran cenik o urah, verižicah in
prstanih i. t. d. brezplačno in franko.

Pristen okusen jetrni tran
à 70 h. — à 1 K.
Jelkino Francovo žganje
à 1 K 20 h.
Pulcherin-Crème
dela kožo lepo, či-
sto, gladko in
fino; à 1 K.
stekleničica
za poskus
à 20 h.
Se dobi na prodaj ali naroči po pošti
v lekarni „pri orlu“ v Ljubljani.
Menthol zobni prašek delja zobe bele
in lepe, samo v plehaših steklenicah à 80 h.
Menthol usta in zobna
voda vzame slab duh, zjutraj
po jedi in po kajenju;
ohranja zobe zdrave.
à 1 K.
Jedini izdelatelj (2308-8)
Mr. Ph. Mardetschlaeger
lekarnar in kemik.

Pozor, drsalci!
Kdor drsati želi,
Se hitro nauči,
Na Kernu ali Tivoli
Povsod po ledu drči.
Drsalke v veliki izberi,
Po vsaki meri,
Zelo po ceni (2623-3)
se dobe v trgovini z železnino
Andr. Druškoviča naslednik
Val. Golob
Mestni trg št. 10, Ljubljana.

Opeka vseh vrst!
Dovoljujem si slavnemu občinstvu nazna-
niti, da sem v svojo
opekarno
uvvedel delovanje
s parno silo
in da izdelujem vsakovrstno
opeko za stavbe,
zarezo opeko (Strangalzriegel),
stisnjeno strešno opeko (Dach-
pressriegel) itd. itd.
Za trdnost opeke zoper vremenske vplive
prevzemam posebno jamstvo.
Priporočam svoje izdelke vsem gg. stavbe-
nikom in drugemu občinstvu, zagotavljam naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke cene.
Ludovik Herzmann
(1234-30) opekarna s parno silo.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovec in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
izvršilci in od mene preskušene. — Ilustro-
(110) vani ceniki zastoj. (52)

S. 6/00/2. **Konkurzni edikt.** (2602-3)
C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je dovolilo otvoritev trgo-
skega konkurza čez premoženje **Janeza (Ivana) Jagodica**, kateri pod zadržno
famo „**Strel in Jagodica**“, vpisano v trg. registru, izvršuje trgovino z mešanim
blagom v Mokronogu.
C. kr. dež. sodni svetnik **Josip Starič v Mokronogu** je imenovan kon-
kurznim komisarjem, gospod **Makso Koser**, c. kr. notar v Mokronogu, pa
začasnim upraviteljem mase.
Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 5. januarja 1901 pred-
poludne, ob 9. uri pri c. kr. okrajnem sodišču v Mokronogu, stavijo svoje predloge glede
potrjenosti za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega masnega upravitelja in namest-
nika ter volijo odsek upnikov, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se
pozivljajo vsi oni, ki hoče staviti do skupne konkurzne mase kako zahtevo kot konkurzni
upniki, da naznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava,
do dne 1. februarja 1901
pri tem sodišču, ali pa pri c. kr. okrajnem sodišču v Mokronogu, po predpisih kon-
kurznega reda, ter se zglašijo istotam pri na dan 14. februarja 1901 dopolu-
dne ob 9. uri določenem likvidacijskem dnevu za likvidacijo in določitev povrstnega reda.
Upniki, kateri zamudijo rok zglasitve, imajo nositi vse stroške, kateri nastanejo
z novim sklicevanjem upništva ter pregledom poznejše zglasitve, kakor tudi posameznim
upnikom ali pa masi nastale stroške, ter so izključeni od na podlagi pravnega razdelil-
nega načrta že izvršenih razdelb.
Pri likvidacijskem dnevu prisotni zglašeni upniki imajo pravico, po prosti volitvi na
mesto masnega upravitelja, njegovega namestnika ter članov odbora upnikov, ki so do
tedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja. Likvidacijski dan se določi ob
enem kot pogodilni dan.
Daljše objave tekom konkurzne obravnave se bodo zglašale v uradnem listu „**Lai-
bacher Zeitung**“.
Upniki, ki ne stanujejo v Mokronogu ali pa v njega bližini, morajo pri zglašitvi
imenovati istotam stanujočega pooblaščenca za prejem vročitve, v nasprotnem slučaju se
imenuje na ukaz konkurz. komisarja zanje na njih škodo in stroške vročilen pooblaščenec.
C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu
odd. III., dne 27. decembra 1900.

Založena 1847. Založena 1847.
Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani 52
Zaloga in pisarna. Tovarna s stroji:
Turjaški trg št. 7 Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Naznanilo.
Častitemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzela gostilno
pri „**črnem medvedu**“
(zum Schwarzen Bären)
na Rimenski cesti št. 15
kjer točim lastno pristno dolensko in istrijansko
vino ter Dreherjevo marčno pivo.
Postregla bodem tudi vsak dan po ceni z okusnimi mrzlimi in
gorkimi jedili ob vsakem času. (2640-3)
Za mnogobrojen obisk se najuljudnejše priporočam z velespoštovanjem
Alojzija Žvan, gostilničarka.

Št. III. 427/00/1 **Razglas.** (2648-1)
Od c. kr. dež. sodišča v Ljubljani se je dovolila na predlog imejitelja **Alojzija**
Krennerja iz Škofjeloške prostovoljna prodaja njegove tovarniške posesti v Vodmatu,
dež. deske vloz. št. 82. kat. obč. Sv. Petra predmestje II. del z vsemi poslopji brez še
notri se nahajajočih strojev ter drugih premičnin za vsključno ceno **44.000 K** ter
izvršitev naročila c. kr. notarju **dr. Franc Voku** v Ljubljani, kot sodnemu
komisarju.
Prodajalni rok bode dne 18. januarja 1901 popoldne ob 3. uri v pi-
sarni gori omenjenega notarja.
Zdražitelj ima 10% vadij v teku 6 tednov do 15% od najvišjega ponudka zvišati
ter najvišji ponudek s 4 1/2% zamudnimi obrestmi vred v teku 1 leta v štirih četrt-
letnih enakih obrokih plačati, a more tudi na račun četrtega obroka prevzeti tabularno
terjatev po enaki obrestni meri. — Zdražitelju je prosto, kupiti tudi na dan prodaje v
mejah posestva se nahajajoče stroje ter razne premičnine za skupno ceno **6000 K**
povprečno pod enakimi plačilnimi pogoji.
Drugi dražbeni pogoji, kakor tudi cenilni protokol ter ekstrakt zemljiške knjige so
razgrnjeni v tukajšnji sodni pisarni med uradnimi urami kupovalcem na vpogled.
Upnikom, ki so zavarovani na za prodajo določenem posestvu ostane njihova za-
stavna pravica pridržana neglede na prodajno ceno.
C. kr. deželno sodišče v Ljubljani
odd. III., dne 17. decembra 1900.

75 gld. troševka. 75 gld. troševka.
Puškar
F. Kaiser
priporoča za lovsko sezono in dobavlja
vse potrebne lovske utenzilije v
največji izbiri. (1708-19)

Pod Trančo št. 2.

52 Veliko zalogo

klobukov

Najnižje cene.

priporoča J. Soklič.

Najvišje cene.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagoviti naj se vzorec vposlati.

52

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

52

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča 52

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

52 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvršne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo v zlati izborno ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Ign. Fasching-a vdove

52 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnana naročila se hitro izvršijo.

Prednaznanilo.

Drugi zavesni venček zaveze nastavlencev hotelijerske, gostilničarske in kavarnarske obrti avstrijske oddelek Ljubljana

bode v četrtek, dne 10. januarja 1900, v steklenem salonu kazine.

Sodeluje godba c. kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27.

Začetek ob 1/2 9. uri. Vstopnina 1 K 20 h.

Gdbor.

(2654)

Vsakdanji zaslužek

dobe zaupanja vredne osebe vsacega stanu

ako zastopajo neki najbolje kreditirani finančni zavod, ki se peča na najsolidnejši podlagi s prodajo avstrijskih in ogrskih državnih in zasebnih srečk na mesečne obroke. Ponudbe sprejema Haasenstein in Vogler na Dunaju pod „Actiengesellschaft No. 100.“ (2571—3)

Lep slo. skladni koledar

za 15 kr., po pošti 5 kr. več.

Stenski koledar

za urade in pisarne po 20 kr., s pošto 5 kr. več.

Slovenske skladne koledarje

v večji obliki od 50 kr. višje.

I. Bonač

v Ljubljani (2571—7)

Sellenburgova ulica.

„Andropogon“

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena izjemen neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011—14)

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

✓ Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. ✓

Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:

P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petričič-u in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranju.

Opr. št. S 24-26/00

Edikt.

(2604—2)

Čez premoženje pod firmo „Prva kranjska tovarna na stroje za izdelovanje lesenih sodov Tambornino & Weingärtner v Šmarci“ registrovane javne trgovske družbe, kakor tudi čez zasebno premoženje osebno jamčujočih družbenikov gg. Adolfa Tambornino, realitetnega posestnika v Šmarci (pri Kamniku) št. 3, ter Friderika Jurija Weingärtnerja v Šmarci, se je dne 21. decembra odprl (trgovski) konkurz.

Konkurzni komisar: c. kr. okraj. sodišča predstojnik, c. kr. dež. sodni svetnik **Fran Garzarolli pl. Thurnlack** v Kamniku (Kranjsko.)

Začasni oskrbnik mase: g. dr. **Valentin Temnikar**, odvetnik v Kamniku.

Volilni narok dne **3. januarja 1901** ob 9. uri dopoldne (pri konkurznem komisarju) v Kamniku.

Oglasilni rok: do **1. februarja 1901**.

Likvidacijski in poravnalni rok dne **11. februarja 1901** ob 9. uri dopoldne (pri konkurznem komisarju) v Kamniku.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani, oddelek III., dne 24. oktobra 1900.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in perenospora-brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu

priporoča slavni ognjegasni družstvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljatev franco na vsak kolodvor.

Z veselo spoštovanjem (391—51)

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Razglas.

(2651—2)

Vsled odloka c. kr. finančnega ministrstva z dne 1. decembra 1. št. 1312 prevzame pobiranje davkov v mestu Ljubljani s 1. januarjem 1901 tukajšnja c. kr. glavna davkarija. To se naznanja z dostavkom, da z 29. dnem t. m. preneha prejemanje davkov pri mestnem davčnem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 26. decembra 1900.

Župan: **Ivan Hribar**, l. r.

Najceneje se kupuje po stalnih tovarniških cenah pri

Rudolfu Weber-ju, urarju

c. kr. zapriseženem strokovnjaku in cenilcu

na Starem trgu št. 16. v Ljubljani na Starem trgu št. 16.

Velika zaloga vseh vrst (2631—8)

ur, zlatnine in srebrnine, optičnega blaga in fonografov.

Vse po stalnih tovarniških cenah!

Ure se menjajo za vsake ure se menjajo za vsake ure se menjajo

Srebrna remontoarka za gospode K 11-20, srebrna remontoarka za dame K 11-20, zlata damska remontoarka, močni pokrovi, K 33—, budilka K 3-20, ura na nihalo s 100 cm. dolgo omaro, 8 dni idoča, K 17—.

Zahteva naj se cenik zastoj in poštne prost.

Vse po stalnih tovarniških cenah!

K sezoni

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in munice, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-brojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče nareče in poprave točno, solidno in najceneje.

Z veselo spoštovanjem (1662—20)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Primerna božična
in novoletna darila.

Naznanilo.
Čast mi je slavnemu občinstvu uljudno naznanjati, da sem svojo prodajalno in izložbo na novo preuredil in povečal; imam največjo izber vseh novosti (secesijon) zlatino, srebrnino, na novo vpeljano kina-srebro, vso namizno opravo, bicikle in šivalne stroje najceneje v primeri z drugim blagom.

Slavno občinstvo vabim na ogled in obilni obisk z vsem spoštovanjem

FRANC ČUDEN

(123-102)

urar v Ljubljani na Glavnem trgu šte. 25, nasproti rotovža.

Garancija od 1 do 5 let. Ceniki tudi po pošti prosto. Srebrne moške ure po gld. 4-50, srebrne damske gld. 4-40, zlate z močnimi pokrovi gld. 15—, budilke gld. 1-50, stenske ure na nihalo v omari 100 cm dolgi 8 dni idoče gld. 8—.

Majcenje, obvezna največja
zaloga in solina posredstva.

Izborna specialiteta
najljubše darilo vsakomur je
ljutomerski

Biser iz Strmeca 1886

(2023) Dobi se v steklenicah pri (74)

Edmund Kavčič-u

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
priznana izborna, bolečine tolažeče ma-
zilo; po 80 h., K 1-40 in K 2— se dobiva v
vseh lekarnah. (498-4)

Pri nakupu tega splošno priljubljenega do-
mačega zdravila naj se jemljejo le origi-
nalne steklenice v zaklepnih z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsako prepričan,
da je da je dobil originalni izdelek.

**Richterjeva lekarna pri
zlatem levu**
v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Prasko domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V pušicah à 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gld. 1-58, se pošljejo
4/1 pušice, ali za gld. 1-68 6/2 pušic, ali
za gld. 2-30 6/1 pušic, ali za gld. 2-48 9/2
pušic franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

**B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarne „pri črnem orlu“
Praga**

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
detschláger, J. Mayr. (1742-9)

**Nogovce, obujke, jo-
pice, spodnje kikle itd.**

iz prima vrste preje,
ovčje volne in flora,
kakor tudi oblekice za
otroke, plaščke, avbice
in klobučke

ima **gotove** kakor tudi po meri naprodaj
samo (2621-2)

Ana Haring

strojno pletenje in konfekcija za otroke

Dvorski trg št. 1

nasproti „Narodne kavarne“

prej v Židovskih ulicah št. 8.

Posebno opozarjam svoje čestite
odjemalce na moje nogovce lastnega
izdelka, katere navzlic povišanih cen
volne prodajam po starih navadnih cenah.

Kot knjigovodja

za žago na Kranjskem
se sprejme v komptoar neoznjen ali ože-
njen knjigovodja (kristjan) z malo družino.

Taisti mora biti hitri računar ter za-
nesljiv v vseh v žagarsko stroko spadajočih
delih; slovanski jezik je neobhodno potreben.

Oziral se bode le na samostojno ter
izredno spretno energično moč.

Ponudbe z referencami ter zahtevo
plače pod „Z. F. 8“ na upravnistvo „Slov.
Naroda“.

(2492-8)

**CHOCOLAT 213 49
SUCHARD**

Svetovna razstava 1900

GRAND PRIX

Najvišje odlikovanje.

Prekrasna darila za novo leto

najceneje in fino pri

(2538-4)

Dunajska cesta
šte. 13.

Hvg. Agnola

Dunajska cesta
šte. 13.

Električni
razsvetlilni predmeti
v vsakovrstnih izvršbah.

Secesija!

R. DITMAR

Dunaj.

(2370-4)

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo**

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala **samo**

(1139-30)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se

C. kr. priv.

povsodl.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vredno-
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Naznanilo.

Na dolenjski cesti št. 6 pri mitnici

se dobro znana, bivša stara gostilna

„pri Hrovatu“

obstoječa iz hiše, dveh hlevov, poda, velikega sadnega vrta s
pokritim kegljiščem,

takoj proda ali v najem dá.

Natančneje v pivovarni tvrde J. Kosler & Co.

(2626-3)

Vabilo.

Že mnogo let oproščajo se blagotvoritelji

častitanja ob novem letu in ob godovih

s tem, da si jemljejo oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno
občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov
drage volje prevzeli gospodje trgovci **Karol Karinger, Vaso Petričič**
ter **Albert Schäffer.**

Vrhu tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal
mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej
položiti jedno krono in na vpisani poli poleg imena pristaviti tudi število
vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljene meje.

Pisnim pošiljkatvam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 18. decembra 1900.

(2603-3)

Župan Iv. Hribar l. r.

Primerna in najceneja novoletna darila.

Fr. P. Zajec, urar

trgovina z zlatino, srebrnino in optičnimi predmeti
Stari trg 28. * Ljubljana * Stari trg 28.

Nikelnasta remont. ura.	od gld. 1-90 in višje
Srebrna cilind. remont. ura.	4-50 " "
Srebrna anker remont. ura s 15 ru- bini in 3 pokrovi.	7- " "
14 karat. zlata anker remont. ura s 15 rubini.	24- " "
Ženska srebrna cilind. remont. ura	4-90 " "
Ženska 14 karat. zlata cilind. remont. ura	13- " "
Ura na nihalo, 100 cm dolga omara, 8 dni idoča.	8- " "
Budilka	1-50 " "

**Popravila se
izvršujejo
natančno in z
jamstvom.**

(2548-8)

Poštna naročila se izvrše s prvo pošto.